CẢ NƯỚC TRỞ THÀNH MỘT XÃ HỘI HỌC TẬP

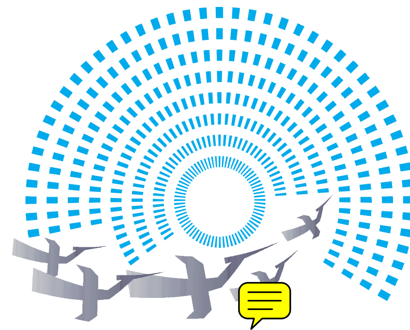
Tuần báo ra ngày THỨ NĂM 11-9-2008

Số 37 (464)

Giá 2.700 đồng

KHUYẾN HỌC & DÂN TRÍ

CƠ QUAN TRUNG ƯƠNG CỦA HỘI KHUYẾN HỌC VIỆT NAM . DIỄN ĐÀN DÂN TRÍ VIỆT NAM

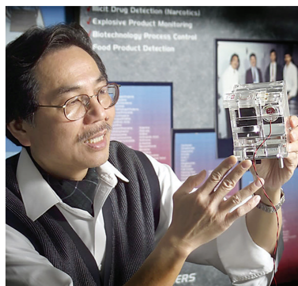

Cuộc sống đã quá bí bách, không thể chịu được với thực trạng giáo dục, nên dứt khoát chỉ vài ba năm tới, sẽ có sự thay đổi lớn. Khi đó, những đòi hỏi chính đáng từ cuộc sống sẽ đủ sức mạnh vượt qua tất cả mọi trở ngại để giáo dục phát triển, đi lên.

Cần sự nổi dậy tư duy giáo dục

9

Người thứ 43 trong "100 thiên tài đương thời thế giới"

Trong "100 thiên tài đương thời thế giới" do hãng tư vấn hỗ trợ phát minh, sáng tạo và các tư tưởng đột phá kinh doanh toàn cầu Creator Synectics công bố tháng 10/2007, người xếp hạng thứ 43 trong danh sách này là một nhà khoa học gốc Việt. Đó là tiến sĩ Võ Đình Tuấn.

7

Chồng chất bất ổn trong hệ thống ĐH, CĐ "đẻ non"

6

TIÊU ĐIỂM

Khoảng cách cần thu hẹp

● LÊ CHÂN NHÂN

Một cơn lũ cuốn trôi hai cô giáo ở Sa Pa khi đang đến trường chuẩn bị cho ngày khai giảng năm học mới. Trước đó, nhiều xã vùng sâu của huyện Sa Pa đã bị lũ quét tàn phá. Trường học trôi theo các con nước hung dữ, bàn ghế sách vở tiêu tan. Hai cô giáo đã thiệt mạng, nhưng còn bao nhiêu người nữa đang bị lũ dữ đe dọa, trong đó có rất nhiều học sinh hằng ngày vẫn băng đèo lội suối đến trường.

(Xem tiếp trang 4)

Thư của Chủ tịch Hội KHVN nhân ngày khai trường

Hà Nội, ngày 30 tháng 8 năm 2008

Thân ái gửi: Các Thầy giáo, Cô giáo cùng các em học sinh, sinh viên.

Ngày khai trường năm học 2008-2009 sắp bắt đầu. Thay mặt hơn năm triệu hội viên Hội Khuyến học Việt Nam cùng với hơn 3 triệu Gia đình hiếu học, hàng vạn Dòng họ khuyến học trong cả nước, tôi thân ái gửi đến các Thầy giáo, Cô giáo và toàn thể các em học sinh, sinh viên lời chúc năm học mới nhiều thắng lợi mới.

Năm học này có ý nghĩa rất quan trọng. Đó là năm toàn Ngành giáo dục Kỷ niệm 40 năm thực hiện Di chúc của Bác Hồ trước khi Người đi xa với mong mỏi "ai cũng được học hành", với lời căn dặn "đào tạo thế hệ cách mạng cho đời sau là việc rất quan trọng và cần thiết". Bốn mươi năm thực hiện Di chúc của Bác, chúng ta đã làm được nhiều việc về giáo dục: tăng quy mô giáo dục và đào tạo; hoàn thành phổ cập giáo dục tiểu học và đang tích cực hoàn thành việc phổ cập THCS; chất lượng giáo dục không ngừng được nâng cao nói chung cũng như đối với những lĩnh vực mũi nhọn. Về giáo dục ngoài nhà trường, phong trào khuyến học, khuyến tài phát triển rộng khắp với nhiều hình thức phong phú, nhiều mô hình đặc sắc. Đặc biệt đã xây dựng được hơn 9.000 trung tâm học tập cộng đồng ở các xã, phường và đẩy mạnh quá trình xây dựng cả nước trở thành một xã hội học tập.

Tuy nhiên, trên lĩnh vực giáo dục đào tạo, chúng ta vẫn còn không ít tồn tại, bất cập nên chưa đáp ứng được lòng mong mỏi của nhân dân và xã hội.

Do đó, Đảng và Nhà nước chủ trương đồng thời với việc chấn hưng nền giáo dục nước nhà trong hệ thống giáo dục chính quy, cần ra sức mở rộng phong trào khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập, được nêu trong Nghị quyết của hai đại hội IX và X của Đảng và được cụ thể hoá trong nhiều văn bản của Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ. Mới đây nhất là trong Chỉ thị 11/CT-TW ngày 13/4/2007 của Bộ Chính trị, được thể chế hoá về mặt Nhà nước bằng Chỉ thị 02/CT-TTg ngày 08/01/2008 của Thủ tướng Chính phủ.

Hội khuyến học Việt Nam đã phối hợp chặt chẽ với ngành giáo dục đào tạo tích cực góp phần hỗ trợ nhà trường xây dựng môi trường giáo dục lành mạnh, hoàn thành tốt các nhiệm vụ đề ra; đặc biệt là sáu nhiệm vụ lớn mà Bộ Giáo dục và Đào tạo đề ra trong Chỉ thị về nhiệm vụ năm học 2008-2009.

Tôi mong rằng với ý nghĩa quan trọng của năm học mới, các Thầy giáo, Cô giáo sẽ giảng dạy tốt, các em học sinh, sinh viên sẽ học tập tốt, đáp ứng lòng mong mỏi của xã hội.

Chúc các Thầy giáo, Cô giáo một năm học mới dồi dào sức khoẻ, gia đình hạnh phúc, hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ chuyên môn. Chúc các em học sinh, sinh viên học tập tốt, rèn luyện tốt ❐

Chủ tịch Hội Khuyến học Việt Nam

NGUYỄN MẠNH CẦM

Nguyên Ủy viên Bộ Chính trị,

Nguyên Phó Thủ tướng Chính phủ

Trao học bổng "Vòng tay đồng đội" lần 1 tại TP. HCM

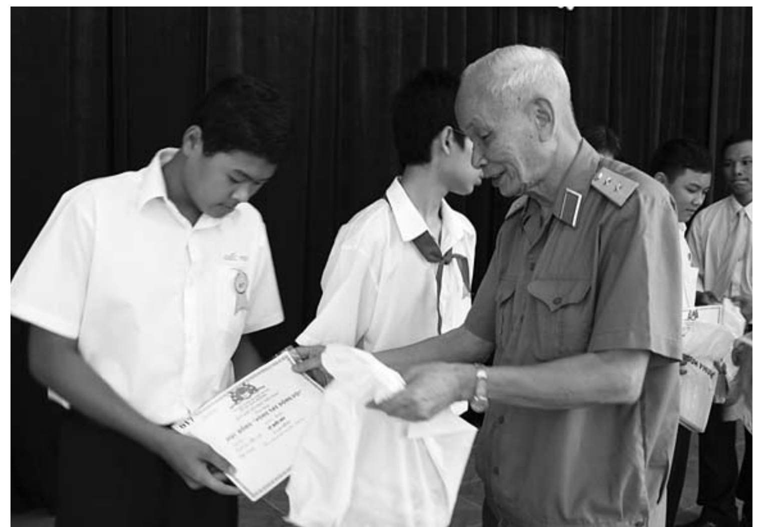
Ngày 4/9, tại Hội trường Trường Cao đẳng kỹ thuật Vin-Hem-Pich, Quỹ Khuyến học Việt Nam phối hợp cùng Hội Khuyến học TP. HCM và Hội Cựu chiến binh TP. HCM tổ chức chương trình Giao lưu và trao 280 suất học bổng Vòng tay đồng đội lần 1 tại TP. HCM.

Tại buổi lễ, Quỹ Khuyến học Việt Nam đã trao tặng 50 suất học bổng cho 50 em học sinh - sinh viên TP. HCM là con em bộ đội, thương binh, liệt sĩ, gia đình có công với cách mạng. Mỗi suất trị giá 500.000 đồng (học sinh tiểu học), 600.000 đồng (THCS), 800.000 đồng (THPT) và 1.000.000 đồng (Đại học).

Ngoài ra, ông Phạm Huy Hoàn- Giám đốc Quỹ Khuyến học Việt Nam, Tổng biên tập Báo Khuyến học & Dân trí, đại diện Quỹ Khuyến học Việt Nam trao tặng cho hội khuyến học các tỉnh Bạc Liêu, Bình Dương, Đồng Nai, Đồng Tháp, Lâm Đồng tổng cộng 230 suất học bổng. Các đơn vị này sẽ tổ chức phát học bổng cho học sinh - sinh viên địa phương mình trong thời gian tới.

Cũng tại buổi lễ, Quỹ Khuyến học Việt Nam đã đón nhận sự ủng hộ của Tập đoàn Tamouth - Phú Mỹ với 200.000 USD và 100.000 quyển tập, Quỹ hỗ trợ giáo dục Lê Mộng Đào ủng hộ 100.000.000 đồng, và nhiều đóng góp của đơn vị khác như: Công ty liên doanh điều hành Cửu Long, Ngân hàng TMCP Quân đội, Tổng công ty Rượu - Bia - Nước giải khát Sài Gòn, Tổng công ty 28, Công ty cổ phần 32...

❖ Ông Phạm Huy Hoàn và Trung tướng Lê Khoa tại buổi giao lưu và trao học bổng.

Ông Lý Quốc Cường- Ủy viên HĐQT Công ty cổ phần ASIA Phú Mỹ (thuộc Tập đoàn Tamouth - Phú Mỹ), chia sẻ trong buổi giao lưu: "Gia đình tôi cũng là một gia đình quân nhân nên tôi hiểu cống hiến của quân nhân đối với đất nước. Con em họ xứng đáng được xã hội quan tâm. Do đó, khi nghe có học bổng này thì chúng tôi dù là một công ty tư nhân cũng hết lòng ủng hộ".

Còn bà Lê Thị Kim Thoa- Chủ tịch Hội đồng quản lý Quỹ hỗ trợ giáo dục Lê Mộng Đào, cho biết: "Quỹ hỗ trợ giáo dục này mang tên người cha quá cố của tôi, được thành lập theo ước nguyện góp phần xây dựng nền giáo dục Việt Nam của ông. Quỹ chỉ vừa được UBND TP. HCM cấp phép hoạt động trong tháng 8; nhưng khi nghe đến học bổng này, chúng tôi thấy rất phù hợp với tôn chỉ mục đích của Quỹ hỗ trợ giáo dục Lê Mộng Đào nên ủng hộ ngay 100 triệu đồng".

Trung tướng Lê Khoa- Chủ tịch Hội đồng quản lý Quỹ Khuyến học Việt Nam, kết luận: "Cha mẹ các em đã không còn, hoặc còn nhưng mất sức lao động, nhiều em còn mang theo di chứng của chất độc da cam. Cho nên, chính các em là những đứa trẻ chịu thiệt thòi nhất, đáng được đồng bào, đồng đội quan tâm nhiều nhất".

Tại buổi giao lưu, Trung tướng Lê Khoa cũng kể câu chuyện Nguyên Tổng bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam Lê Khả Phiêu trong một chuyến đi công tác ở miền Trung đã đau xót thế nào khi biết một đứa trẻ con thương binh nặng đã phải nghỉ học vì quá nghèo. Lúc ấy, đồng chí Lê Khả Phiêu đã chuyển tất cả tiền có được trong túi mình để góp phần tiếp sức cho em bé có thể đến trường học cùng các bạn, ông rất đau lòng.

Em Đỗ Doãn Thương Tín- học sinh trường THCS Lê Minh Đức, thay mặt 50 em nhận học bổng phát biểu: "Dù gia đình rất khó khăn, em vẫn cố gắng học tập đạt học sinh giỏi suốt mười năm qua. Em sẽ phấn đấu giữ vững thành tích này để không phụ lòng các chú, các bác" ❐

TÙNG NGUYÊN

KHUYẾN HỌC & DÂN TRÍ

● TỔNG BIÊN TẬP: PHẠM HUY HOÀN

● THƯ KÝ TÒA SOẠN: BÙI HOÀNG TÁM

◆ TÒA SOẠN: SỐ 2/48 GIẢNG VÕ, QUẬN ĐỐNG ĐA, HÀ NỘI. ◆ GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 266/GPBVHTT NGÀY 10/5/2001. ◆ ĐIỆN THOẠI: TỔNG ĐÀI (04) 7.366491 - FAX: (04) 7.366490. ◆ BAN BÁO ĐIỆN TỬ: (04) 9.743484 ◆ EMAIL: khuyenhoc@gmail.com ◆ TÀI KHOẢN: 102010000487678 - CHI NHÁNH NGÂN HÀNG CÔNG THƯƠNG HOÀN KIẾM, HÀ NỘI. ◆ VP ĐẠI DIỆN: TẠI TP. HCM: 24 TRƯƠNG QUỐC DUNG, P.8, Q. PHÚ NHUẬN, TP. HCM - ĐT: 8.445.263 - FAX: 8.445261. ◆ TẠI MIỀN TRUNG: SỐ 25 NGUYỄN TRI PHƯƠNG, QUẬN THANH KHÊ, TP. ĐÀ NẴNG, ĐT/FAX: (0511) 3.653725 - 3.835982. EMAIL: dantridng@gmail.com ◆ TẠI HÀ TĨNH: 46 NGUYỄN CÔNG TRỨ, PHƯỜNG TÂN GIANG, TP. HÀ TĨNH - ĐT: (039) 8.57122. ◆ TẠI CẦN THƠ: 53/13 LÝ TỰ TRỌNG - QUẬN NINH KIỀU - TP. CẦN THƠ. ĐT / FAX: (071) 3.733269. EMAIL: phanhuy_ct@vnn.vn; khuyenhoccantho@yahoo.com

◆ In tại Nhà in Báo Quân đội Nhân dân I.

● TRÌNH BÀY: VŨ TOẢN - HOÀNG NAM

PHÚT NÓI THẬT

▶ **"Việc thiết kế chương trình và biên soạn SGK của nước ta có vấn đề, từ nhận thức, chỉ đạo đến tổ chức triển khai... Một chỉnh thể khoa học, lại sử dụng cách tiếp cận tiểu nông (cắt khúc cuốn chiếu) cùng với đồng tiền vay và chỉ đạo từ bên ngoài, thì những sai sót mà NXB Giáo dục phải chỉnh sửa triền miên là khó có thể tránh khỏi".** GS Hoàng Xuân Hãn - Báo Sài Gòn Tiếp Thị, 1/9/2008.

Một "Hai lúa" có thể làm khoa học thành công nhưng không thể làm khoa học theo kiểu... hai lúa.

▶ **Hoa hậu Hoàn vũ VN 2008 với quá nhiều eo xèo xung quanh chiếc vương miện... Cuộc thi Hoa hậu Trang sức với những ùm xùm, khuất tất khiến cả thí sinh lẫn không ít người liên quan bẽ bàng. Đến cuộc thi có cái tên mộc mạc như Hoa hậu các dân tộc VN cũng gây tranh cãi nảy lửa với trường hợp Á hậu Trương Thị May "khai man" xuất xứ dân tộc và gian lận trình độ học vấn... Ngay Hoa hậu Hoàn vũ thế giới 2008 diễn ra ở VN cũng có kết cuộc không trọn vẹn bằng cú đấm phóng viên của người trong nhà BTC...** (Vietnam Nét ngày 4/9 - Bài Hoa hậu = scandal?)

Đừng để HOA HẬU biến thành... HẬU HỌA!

▶ **Tuy nhiên, điều còn băn khoăn là liệu người dân đã có sự chuẩn bị đầy đủ để thưởng thức đặc sản dân chủ này hay không? Hay nói cách khác là người dân có khai thác đúng đắn và đầy đủ quyền bầu ông Chủ tịch của mình.** . (Lê Thanh Phong - bài Sự trưởng thành của cộng đồng, báo Nông thôn Ngày nay, ngày 4/9/2008).

Dân chủ đâu phải là "đặc sản" hả nhà báo Lê Thanh Phong?

▶ **Giáo dục - đào tạo phải chấp nhận ở mức cần thiết các tiêu chuẩn quốc tế, các nội dung kiến thức khoa học cơ bản cần thiết, có thể so sánh được, người tốt nghiệp ở Việt Nam phải được quốc tế chấp nhận như các sản phẩm mà họ làm ra đã được quốc tế chấp nhận.** (TS Lê Đăng Doanh - Bài Hội nhập giáo dục, báo Tuổi trẻ TP. HCM, 5/9/2008).

Thêm nhãn và chôm chôm sắp được vào thị trường Mỹ. Còn bằng cấp của ta thì phải đợi đến bao giờ...? ❐ BĐC

Tôi đã phấn đấu trong gần hai mươi năm để có được hai bằng đại học chính qui trong nước, một bằng thạc sỹ và một bằng tiến sỹ ở nước ngoài.

Hãy tự lo cho tương lai của chính mình

Cũng trong thời gian này, hai lần tôi nộp đơn xin việc ở hai trường Đại học lớn ở Hà Nội và sau đó là hai lần nộp đơn xin thôi việc ở những nơi này.

Là "người trong cuộc", tôi hiểu khá rõ tình hình và muốn chia sẻ một số suy nghĩ cùng bạn đọc Dân trí về tình trạng bỏ việc của giảng viên, nghiên cứu viên trẻ của các trường đại học.

Không biết có quá lạc quan không, nhưng tôi thấy hiện tượng bỏ việc của giảng viên, nghiên cứu viên trẻ là rất bình thường, thậm chí có những khía cạnh tích cực. Sự chuyển hướng này đã chứng tỏ giới trí thức trẻ hiện nay đã biết sống thực tế hơn. Nhu cầu về một công việc đối với họ không chỉ còn là đảm bảo khả năng thu nhập, mà còn là môi trường làm việc thuận lợi, được những người đồng nghiệp xung quanh tôn trọng.

Hiện tượng này cũng chứng tỏ sự trưởng thành trong nghề nghiệp và suy nghĩ của các bạn trẻ. Họ đã không dễ dàng chấp nhận một công việc mà nó không còn thỏa mãn được các nhu cầu căn bản về vật chất và tinh thần, thì việc tìm đến một môi trường làm việc mới có thể đáp ứng tốt hơn các nhu cầu này sẽ là điều tất yếu.

Một số ý kiến cho rằng trí thức trẻ không được đối xử công bằng, đang bị "đẩy vào ngõ cụt". Tôi không hoàn toàn nhất trí với quan điểm này. Rõ ràng là sự phát triển kinh tế, xã hội trong những thập kỷ qua mang lại nhiều sự lựa chọn hơn cho các bạn. Cơ hội việc làm không còn chỉ giới hạn trong lĩnh vực công, cụ thể là một số các trường đại học công lập, viện nghiên cứu mà đã mở rộng ra cả lĩnh vực tư nhân, như hệ thống các trường tư thục, các doanh nghiệp tư nhân và các tổ chức phi chính phủ. Ở đây tuyệt đối không có sự "chảy máu chất xám" nào cả, mà chỉ là sự tự điều chỉnh của nền kinh tế thị trường để sử dụng hiệu quả hơn nguồn chất xám trong nước.

Đúng là có hiện tượng một số bạn trẻ phải "bưng bê, điếu đóm", nhưng có ai bắt buộc các bạn phải làm việc trong môi trường đó đâu! Các bạn tự nộp đơn "xin" vào, thậm trí là "chạy" vào đấy chứ!

Ảnh: V.HÙNG

Tôi cũng xin bổ sung thêm là môi trường làm việc không tốt ở một số các trường đại học công lập như các bạn đã nêu không phải chỉ do một số các "lão làng" như ý kiến của một số bạn mà còn do chính một số "trí thức" trẻ. Lý do chính mà tôi xin nghỉ việc lần thứ hai là không thể chấp nhận lối cạnh tranh thiếu lành mạnh, thậm chí có thể nói là "chơi xấu" của chính một số đồng nghiệp trẻ xung quanh mình.

Ngay trong bài viết của một bạn nào đó cũng đã thừa nhận lý do bạn chưa bỏ vị trí hiện nay là vì muốn có một công việc nhàn hạ, để có nhiều thời gian chăm sóc gia đình! Tôi tin là có nhiều giảng viên trẻ, nhất là nữ, có cùng suy nghĩ như bạn. Thực chất đây là hiện tượng ăn cắp thời gian của chính mình! Tôi xin hỏi liệu những học sinh, sinh viên của bạn sẽ học được gì ở bạn? Liệu bạn có thể chia sẻ "tri thức" gì với đồng nghiệp của mình? Theo đuổi học thuật là con đường vô cùng khó khăn, và nghiệp làm thầy đâu có dễ dàng như vậy được!

> **Đúng là có hiện tượng một số bạn trẻ phải "bưng bê, điếu đóm", nhưng có ai bắt buộc các bạn phải làm việc trong môi trường đó đâu! Các bạn tự nộp đơn "xin" vào, thậm trí là "chạy" vào đấy chứ!**

Một số ý kiến cho rằng mức lương hiện nay cho tri thức trẻ là thấp, không đủ sống. Đúng là như vậy khi ta so sánh với mức lương ở các công ty nước ngoài, doanh nghiệp tư nhân hay tổ chức quốc tế, nhưng thực tế là các bạn đang nhận được cái tương ứng với hiệu quả làm việc của các bạn! Thực sự những kiến thức, kỹ năng mà các bạn thu nhận, tích lũy từ những năm học đại học đã đủ để bạn làm việc theo đúng nghĩa của nó chưa? Nếu quả thực khả năng của bạn cho phép kiếm được một công việc với mức lương cao hơn thì tại sao bạn không dám chuyển sang công việc mới? Điều này chỉ có thể giải thích là bạn đã có một nguồn tài chính nào khác, có thể từ cha mẹ, để giúp bạn duy trì cuộc sống của mình.

Cũng phải thừa nhận là có một số bạn trẻ, tự biết sức mình chưa đủ, nên mặc dù biết là khó khăn, vẫn cố gắng 'bám' các trường đại học với hy vọng kiếm một suất học bổng đi học nước ngoài bằng nguồn ngân sách Chính phủ hoặc thông qua các chương trình hợp tác đào tạo. Ngược lại, cũng không phải tất cả sinh viên, nghiên cứu sinh học ở nước ngoài đều là giỏi cả. Hệ thống giáo dục ở các nước phát triển về cơ bản khác với Việt Nam là tạo cơ sở cho sinh viên phát huy tối đa khả năng tự học. Điều đó có nghĩa là kết quả học tập, nghiên cứu của sinh viên là rất khác nhau, phụ thuộc hoàn toàn vào sự nỗ lực của mỗi cá nhân. Trong môi trường như vậy, tất nhiên có những sinh viên phát triển rất tốt, nhưng cũng không thiếu các sinh viên tồi.

Điểm cuối cùng tôi muốn chia sẽ ở đây là các bạn hỏi liệu với tình trạng thôi việc hàng loạt của các trí thức trẻ hiện nay thì các trường đại học sẽ đi đến đâu? Kinh tế thị trường, bao gồm cả thị trường giáo dục sẽ tự tìm ra lối đi cho mình. Bằng chứng là hàng năm vẫn có cả triệu thí sinh nộp đơn dự thi vào các trường đại học và cao đẳng trong nước đấy thôi.

Nếu kỳ thi tuyển sinh đại học được bỏ vào năm 2010, thì chắc chắn nhu cầu này còn cao nữa. Chừng nào còn sinh viên thì các trường đại học sẽ vẫn còn tồn tại. Ngoài ra một bộ phận sinh viên có nhu cầu chất lượng giáo dục cao hơn thì đã có các chương trình du học trong nước và nước ngoài. Theo tôi, câu hỏi mà các bạn cần quan tâm là nếu các bạn tiếp tục làm việc trong môi trường đó thì tương lai của các bạn sẽ đi đến đâu? Tự lo được cho tương lai của chính mình là cách tốt nhất để góp phần giải quyết các vấn đề của xã hội. Tương lai ngành giáo dục và đào tạo hiện đang rộng mở hơn bao giờ hết. Có rất nhiều chương trình học bổng từ ngân sách trong nước cũng như các trường đại học lớn của các nước phát triển ❒

PHẠM NGUYÊN BẰNG

Quan tâm nhiều hơn đến cách ứng xử của thầy với trò

Nhà trường là nơi giáo dục toàn diện cho học sinh. Người thầy giáo có vai trò quan trọng trong việc truyền thụ kiến thức cũng như định hướng, bồi dưỡng và hình thành nhân cách cho học trò. Vì thế, cách ứng xử của giáo viên đối với mỗi hành vi của học sinh là điều không thể xem thường.

Thực tế hiện nay, trong nhà trường, việc học sinh vi phạm đạo đức là khó tránh khỏi. Trước tình hình đó, nhiều thầy cô, vì một lý do nào đó, đã có những hành động rất phản cảm, đáng chê trách. Sau đây là những câu chuyện có thực, xảy ra trong trường học, mà người viết bài này tận mắt chứng kiến, hoặc đã đọc được trên báo chí. Xin kể ra để mọi người cùng suy ngẫm.

1.Ở một trường THCS nọ, có học sinh thường hay nói chuyện, không làm bài tập, phát ngôn bừa bãi .Kết quả , lớp phải nhận những giờ học loại B, C... Vì quá lo lắng cho thành tích của lớp, cô giáo chủ nhiệm thay vì gặp gỡ, nhắc nhở, động viên, hay có thể liên lạc với gia đình, tìm biện pháp giáo dục, đã bắt em học sinh đó đứng trước lớp tự tay tát vào mặt mình liên tục cho đến lúc mặt mũi sưng vù mới thôi.

Hậu quả em đã phải bỏ học vì bị xúc phạm danh dự, vì xấu hổ với bạn bè, đặc biệt em đã mất niềm tin với mọi người. Và vô hình chung, cô giáo cũng đã vi phạm đạo đức nhà giáo, một trong 4 nội dung mà Bộ GD&ĐT đã triển khai trong cuộc vận động "Hai không" trong toàn ngành.

2. Ở một trường khác, học sinh bắt chước cách ăn mặc của các diễn viên Hàn Quốc: Tóc nhuộm vàng choé, tai bấm lỗ, áo quần "bụi bặm"... Và mặc nhiên, những thứ này theo các em đến trường. Vậy là vị hiệu trưởng lại có việc để làm. Đầu tiên, những em này phải tập trung thành hàng ngang, trước sự chứng kiến của hàng ngàn học sinh toàn trường. Thầy tự tay cầm kéo cắt nham nhở những đầu tóc mới nhuộm, xé toạc những chiếc quần nhiều túi mới mua. Nếu em nào "lỡ dại" mà phản ứng, ngay lập tức bị "ăn" tát liền. Và tất nhiên, thế là dưới con mắt học trò, thầy giáo là những vị "bạo chúa" đáng sợ hơn là đáng kính.

Nên chăng, đã đến lúc các thầy, cô giáo nên có cái nhìn độ lượng hơn trong cách ứng xử với những học trò của mình. Làm sao vừa động viên, khuyến khích những thành công của các em, vừa uốn nắn những hành vi chưa đúng, giúp các em nhận ra những lỗi của mình và có hướng khắc phục, không chỉ bằng mệnh lệnh cứng nhắc, mà còn bằng những tình cảm yêu thương chân thành, sự cởi mở chắc chắn sẽ đem lại hiệu quả cao hơn ❒

ĐINH XUÂN TIẾN

Một mình đưa 6 đứa con vào đại học

Không được may mắn như bao người vì chồng lâm bệnh mất sớm, bà Trương Thị Em phải tự xoay xở với 2 mẫu ruộng cùng đủ mọi nghề trên chợ dưới vườn để nuôi con. Nhưng kỳ diệu thay, người đàn bà ấy đã kiên cường đưa được 6 người con vào đại học.

Chồng mất năm 1984, để lại cho bà 6 đứa con nheo nhóc, đứa bé nhất mới chưa đầy 1 tuổi. Khó khăn lại chồng chất khi các con lần lượt đi học. Bao nhiêu khoản tiền phải nộp. Bà sẵn sàng nhịn thuốc khi ốm đau để cho con học hành. Thân xác người đàn bà tiều tuy dần, nhưng trăm công nghìn việc gia đình, bà vẫn ôm vào mình, quyết không để ảnh hưởng đến việc học của chúng.

Mùa thi năm 1986 là những ngày vui nhất của cuộc đời bà Em. Đứa con trai cả, không phụ công những tháng ngày cực nhọc của bà đã thi đậu vào khoa Toán của ĐH Sư phạm Huế. Bà cầm trên tay tờ giấy báo nhập học của con mà nước mắt tuôn rơi.

Hai năm sau đó, người con trai thứ hai cũng thi đậu vào trường CĐ Sư phạm Đông Hà và sau đó đã học tiếp lên ĐH. Đôi vai gầy chưa một ngày nhẹ gánh của bà lại thêm nặng khi lần lượt 4 đứa con còn lại đều bước chân lên giảng đường.

Hai mẫu ruộng cạn cùng với những buổi chạy chợ lại càng dày thêm dấu chân của người phụ nữ goá bụa. Bán sạch mọi thứ trong nhà vẫn chưa đủ cho con ăn học, bà vay mượn khắp làng khắp xóm, cốt sao để con không phải nhịn đói lên giảng đường. Còn mình thì bữa sắn, bữa khoai cũng được.

Đứa con thứ ba thi đậu trường ĐH Bách khoa Đà Nẵng, bà mừng lắm. Thấy con học không có máy vi tính, bà quyết định bán bò để mua cho con, dù biết sau đó, mình sẽ thay việc của con bò mỗi ngày trên đồng.

"Tội nhất là con Xanh, hắn đã thi đậu ĐH Kinh tế Huế, nhưng phải gác lại vì chi phí quá lớn, đành phải về học trường CĐ Sư phạm Đông Hà cho bớt tiền của mẹ", bà Em nhớ lại.

Cũng may, mấy đứa con bà biết mẹ cực khổ, nên gắng sức học hành, và đỡ đần cho mẹ việc gia đình. Mấy anh em lớn lên đều từ cái cuốc, cái cày. Còn hai cô con gái út thì tranh thủ chở thêm mấy bó rau ra chợ bán giúp mẹ mỗi sớm trước khi đến trường.

Năm tháng đói nghèo qua đi, nhưng điều bà vui nhất là thấy con cái ngoan ngoãn, thuận hoà. Đứa lớn ra trường lại giúp mẹ dìu dắt đứa nhỏ. Cứ thế cho đến khi đứa cuối cùng rời ghế giảng đường và có công việc đàng hoàng.

Trên bốn bức tường nhà bà hiện không còn một tờ giấy khen nào của con do mái nhà dột không chống nổi mưa gió và thời gian. Nhưng người mẹ già vẫn luôn tự hào mỗi khi nhìn lên ảnh người chồng xấu số vì đã làm tròn nhiệm vụ của một người mẹ ❒

LÊ NGỌC BẢO

Một xã nghèo không có người thất học

Việt Hưng là một xã nghèo thuộc huyện Kim Thành, Hải Dương. Xã chỉ có hơn 3.000 nhân khẩu, kinh tế chủ yếu là nông nghiệp, cuộc sống rất khó khăn, nhưng xã luôn chú trọng tới sự nghiệp giáo dục, khuyến học.

Năm 1999, để động viên con em học tập tốt, xã đã thành lập Hội Khuyến học do Bí thư Đảng uỷ xã Phạm Văn Thức làm Chủ tịch. Những ngày đầu mới thành lập, Hội gặp rất nhiều khó khăn, từ việc tổ chức nhân sự cho đến vận động nhân dân tham gia các hoạt động của hội. Khó khăn nhất vẫn là vấn đề tài chính. Khắc phục những khó khăn ấy, ban lãnh đạo Hội đã có những sáng kiến để huy động vốn cho quỹ khuyến học. Ban đầu, các thành viên trong ban lãnh đạo chia nhau đi quyên góp từng hộ dân trong xã đóng góp cho quỹ. Bên cạnh đó, Hội còn vận động các doanh nghiệp, những người đi làm ăn xa về thăm quê trong dịp lễ tết ủng hộ cho phong trào khuyến học của quê nhà...

Nhờ vậy, quỹ khuyến học của xã luôn duy trì ở mức trên 10 triệu đồng. Hàng năm, Hội Khuyến học xã Việt Hưng tổ chức trao quà động viên các em học sinh vượt khó học giỏi, các em có thành tích cao trong học tập, những em thi đỗ đại học và cán bộ, giáo viên hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Được sự động viên, khuyến khích của lãnh đạo xã, lãnh đạo Hội khuyến học, các em học sinh trong xã luôn cố gắng phấn đấu học tốt. Đặc biệt, trong gần 10 năm trở lại đây, trong xã không có một em nào phải bỏ học giữa chừng. Nhiều em đã đạt được những thành tích cao trong học tập, rèn luyện.

Em Vũ Thị Định, dù bố mẹ mất sớm, phải ở với ông bà nhưng em đã có thành tích học xuất sắc. Hiện em đang theo học tại Đại học Sư phạm Tây Nguyên.

Ngoài Quỹ khuyến học của xã, Ban lãnh đạo cùng các hộ trong xã vận động các dòng họ thành lập quỹ khuyến học. Đến nay, trong xã đã có 5 dòng họ có quỹ khuyến học riêng, góp phần thúc đẩy phong trào khuyến học của địa phương ❒

TRANG NGUYÊN

Khoảng cách...

(Tiếp theo trang 1)

Những giáo viên tâm huyết gắn bó với nông thôn, miền núi phải chịu rất nhiều thiệt thòi. Thầy cô phải đi dạy xa hàng chục cây số, đèo dốc nguy hiểm, sông suối ngăn trở và nhận đồng lương tội nghiệp. Ở vùng nông thôn, dân nghèo đến tận cùng lấy đâu ra tiền học thêm, học trò đừng bỏ học đã là hạnh phúc cho thầy cô lắm rồi. Học sinh ở vùng sâu vùng xa, đi học phải băng sông lội suối, nhiều em chết vì đắm thuyền và nước cuốn. Câu chuyện bến đò Cà Tang năm nào vẫn còn đau lòng người hôm nay.

Nhiều vụ giáo viên và học sinh chết vì nước cuốn trên đường đến trường, nhưng báo chí đưa tin, người có tấm lòng chia sẻ bằng vật chất hay vài câu nói tiếc thương, thế thôi. Các cơ quan báo chí kêu gọi lòng hảo tâm, xây dựng được một đôi cây cầu cho người dân đi lại, cho học sinh đến trường an toàn hơn. Nhưng đôi cây cầu đó thấm tháp gì so với muôn vạn con đường nguy hiểm khắp chốn cùng quê của nước Việt. Xây dựng những công trình này cầu đường cho dân đi lại, sinh hoạt và sinh sống là trách nhiệm của nhà nước, không thể mong chờ vào những tấm lòng nhân ái.

Đã có quá nhiều tuyên bố thu hẹp khoảng cách nông thôn và thành thị, đầu tư cho vùng sâu miền núi, nhưng trên thực tế khoảng cách đó đang có xu hướng dãn rộng ra. Nhiều công trình, dự án đầu tư cho vùng thành thị lãng phí, rút ruột, số tiền đó đủ để xây bao nhiêu chiếc cầu bắc qua suối, thêm bao nhiêu điểm trường để học sinh miền núi khỏi phải lặn lội đi học xa hàng chục cây số, thêm đôi đồng trợ cấp để bớt đi gánh nặng cho đội ngũ giáo viên.

Thực tế đời sống nông thôn và miền núi như vậy thì việc học sinh bỏ học khó tránh khỏi, giáo viên bỏ nghề ngày càng đông và các tỉnh Tây Nguyên niên học này thiếu 1.000 giáo viên là một ví dụ. Năm nay, trước tình hình kinh tế khó khăn, nguy cơ học sinh bỏ học có thể tăng cao, giáo viên bỏ nghề cũng sẽ gia tăng. Trẻ em thất học có thể sẽ nhiều hơn, khoảng cách nông thôn và thành thị ngày càng rộng, sự phân hóa giàu nghèo ngày càng sâu sắc hơn. Nếu bất lực thu hẹp khoảng cách trong nước, VN cũng sẽ khó có thể thu hẹp khoảng cách với các nước trong khu vực và thế giới ❒

LỜI HAY - Ý ĐẸP

- *Giáo dục khiến cho một dân tộc dễ hướng dẫn nhưng khó lèo lái, dễ cai trị nhưng khó nô lệ hoá.* **ROUGHAM**
- *Học hành thì ích vào thân,*
  Chức cao quyền trọng dần dần theo sau. **CA DAO VIỆT NAM**

GẠCH NỐI

➔ HÀ TĨNH: TRAO HỌC BỔNG "VÒNG TAY ĐỒNG ĐỘI"

Sáng 29/8, Hội Khuyến học Hà Tĩnh đã trao học bổng khuyến học "Quỹ vòng tay đồng đội" cho 50 em học sinh là con em liệt sĩ, gia đình khó khăn có thành tích học giỏi. 50 suất học bổng, với tổng số tiền xấp xỉ 40 triệu đồng được phân thành 3 nhóm qùa, học sinh tiểu học 500.000đồng, học sinh THCS 600.000đồng, học sinh PTTH 800.000đồng, và sinh viên đại học 1.000.000đồng.

Đây là món quà thật sự ý nghĩa đối với các học sinh con em liệt sỹ, thương bệnh binh của 11 huyện thị ở Hà Tĩnh có hoàn cảnh khó khăn nhưng đã nỗ lực vươn lên đạt thành tích cao trong học tập.

VĂN DŨNG

➔ QUẢNG TRỊ: TRAO HỌC BỔNG CHO 140 SV NGHÈO VƯỢT KHÓ HỌC GIỎI

Ngày 29/8, tại nhà Văn hoá trung tâm tỉnh Quảng Trị đã diễn ra chương trình "Tấm lòng quê hương - Tiếp sức đến trường" nhằm góp phần cổ vũ tinh thần và chia sẻ những khó khăn cho những sinh viên nghèo học giỏi.

140 sinh viên đã được nhận học bổng với trị giá 4 triệu đồng dành cho các tân sinh viên và 2,5 triệu đồng cho các sinh viên con em Quảng Trị đang theo học tại các trường đại học, cao đẳng trên toàn quốc. Bà Nguyễn Thị Thuỳ My - Chủ tịch Hội Khuyến học Quảng Trị nhấn mạnh: "Đây là một chương trình vô cùng cao quý và đầy ý nghĩa. Nhờ sự nỗ lực hết mình của các em cùng với sự giúp sức của xã hội mà các em đã đạt được thành quả như ngày hôm nay. Chương trình được tài trợ bởi CLB Nghĩa tình Quảng Trị tại TP.HCM, Công ty Cao su Quảng Trị, gia đình ông Phạm Ngọc Thạch, ông Tạ Nghi Lễ và CLB Quảng Trị tại Hà Nội. **HOÀNG LAN**

➔ VĨNH LONG: DÙNG TIỀN PHÚNG ĐIẾU TRAO HỌC BỔNG CHO HỌC SINH NGHÈO

Hội Khuyến học Vĩnh Long cho biết, Hội vừa kết hợp với ông Huỳnh Nam Dũng - Chủ tịch Hội đồng quản trị Ngân hàng phát triển nhà ĐBSCL trao 100 suất học bổng cho học sinh nghèo ở huyện Tam Bình.

Theo đó, khối THPT có 22 học sinh, khối THCS có 78 học sinh, mỗi suất học bổng trị giá 500.000đ. Tổng giá trị là 50 triệu đồng.

Ông Huỳnh Nam Dũng cho biết, đây là số tiền phúng điếu người cha của ông, việc dành một phần tiền này cho học sinh nghèo là mong muốn của cụ khi còn sống. **HUỲNH HẢI**

ĐỒNG LỘC, CAN LỘC - HÀ TĨNH:

Khuyến học trở thành tiêu chuẩn của làng an toàn, dòng họ an toàn

Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Hội Khuyên học xã Đồng Lộc, huyện Can Lộc, Hà Tĩnh, Võ Đức Phương, cho biết: Cách đây mười năm, Đồng Lộc còn là xã đặc biệt khó khăn, tỷ lệ đói nghèo chiếm hơn 40%; số học sinh yếu kém chiếm gần 10%; số lượng học sinh khá, giỏi chỉ đếm trên đầu ngón tay với khoảng 20 em; tình trạng học sinh bỏ học xảy ra thường xuyên...

Vào thời điểm đó, Đồng Lộc chỉ có duy nhất một ngôi trường tiểu học và trung học cơ sở được xây dựng nhờ vào sự tài trợ của tổ chức nước ngoài. Vì vậy, phần lớn học sinh Đồng Lộc đều phải học ba ca, học chung phòng do thiếu phòng học, thiếu giáo viên, thiếu trang thiết bị giảng dạy...

Mặc dù còn nhiều khó khăn, nhưng ý chí học trên mảnh đất Đồng Lộc anh hùng luôn luôn được các thế hệ con em tiếp nối, gìn giữ, phát huy. Với quyết tâm xây dựng quê hương giàu mạnh, xứng đáng với truyền thống cách mạng về vang mà mười cô gái thanh niên xung phong để lại, cấp ủy, chính quyền, các tổ chức xã hội, đoàn thể và nhân dân nơi đây phát động cuộc vận động *"Toàn dân tham gia xã hội hóa giáo dục"*. Trên tinh thần đó, các hoạt động giáo dục - đào tạo được các ngành, các cấp đặc biệt chú trọng và quan tâm.

Năm 2000, Đồng Lộc ra đời Trung tâm học tập cộng đồng và Hội Khuyến học dưới sự ủng hộ, đồng thuận của mọi người dân. Và sự nghiệp "trồng người" trên đất anh hùng cũng bắt đầu được đẩy mạnh từ đó. Nhiều chủ trương khuyến học, khuyến tài được lãnh đạo xã triển khai đến từng chi hội, từng đoàn thể nhân dân, từng dòng họ, từng thôn, xóm.

Nguồn quỹ khuyến học của xã chủ yếu là do nhân dân tự nguyện đóng góp dưới hình thức: mỗi người góp 3 kg thóc/năm, người hưởng lương góp một ngày lương/năm. Ngoài ra, Hội Khuyến học xã còn thường xuyên làm tốt việc kêu gọi con em xa quê, các doanh nghiệp hảo tâm đóng góp để gây quỹ hoạt động.

Trung bình mỗi năm, nguồn quỹ khuyến học của xã huy động được hơn 20 triệu đồng. Với số tiền quyên góp đó, Hội trích một phần làm phần thưởng động viên các em nghèo học giỏi, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, tặng thưởng giáo viên, học sinh đạt thành tích xuất sắc trong dạy và học; hỗ trợ một phần kinh phí cho cán bộ được địa phương cử đi học.

Ngoài Hội Khuyến học của xã, ở tất cả các xóm và các dòng họ của Đồng Lộc cũng đều thành lập chi hội khuyến học. Đồng Lộc đã có 21/35 chi hội khuyến học dòng họ. Nguồn quỹ khuyến học của các làng, dòng họ chủ yếu nhờ vào nguồn thu từ lao động công ích và con em trong làng, trong dòng họ tự nguyện đóng góp. Mỗi dòng họ có quỹ KH từ 5 đến 20 triệu đồng/năm.

Để công tác khuyến học thật sự đi vào chiều sâu, Đồng Lộc đã gắn công tác khuyến học với việc bình xét tiêu chuẩn làng an toàn và dòng họ an toàn. Nghĩa là ở mỗi làng, từng dòng họ đều ký cam kết với xã thực hiện gắn công tác khuyến học với việc quản lý, giáo dục con em trong làng, trong họ không mắc các tệ nạn xã hội, không vi phạm pháp luật, không đi ngược với thuần phong mỹ tục của quê hương... ❐

HOÀNG THANH

THÁI NGUYÊN:

Năm nhiệm vụ cơ bản để xây dựng xã hội học tập

Thực hiện kế hoạch công tác năm 2008, 6 tháng đầu năm, Hội Khuyến học Thái Nguyên đã tổ chức thành công Đại hội lần thứ II, nhiệm kỳ 2008-2012. Năm nhiệm vụ cơ bản mà Đại hội thông qua đã được Ban Chấp hành Tỉnh Hội nhanh chóng cụ thể hoá và triển khai thực hiện.

Với chủ trương vừa phát triển, vừa củng cố vững chắc phong trào từ cơ sở, Hội đã xây dựng được Đề án về đổi mới phương thức hoạt động, xây dựng quy chế hoạt động, phân công, phân nhiệm rõ ràng cho các thành viên trong Ban Chấp hành.

Tỉnh Hội đã tổ chức thành công đợt phát hành xổ số Khuyến học Thái Nguyên, bổ sung được 1,1 tỷ đồng vào Quỹ Khuyến học của tỉnh. Được sự quan tâm của Trung ương Hội và các nhà tài trợ, thông qua tổ chức, Tỉnh hội đã thu hút được nhiều suất học bổng có giá trị cho con em nhân dân các dân tộc trong tỉnh. Điển hình như học bổng của Tổng công ty Bưu chính viễn thông, Công ty Phú Mỹ Hưng, Công ty Bitis,... Đặc biệt, thông qua Hội Khuyến học các cấp, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã chuyển tới huyện Định Hoá 200 triệu đồng để đầu tư xây dựng công trình nhà mẫu giáo xã Bảo Linh.

Hoạt động tuyên dương, trao thưởng cho học sinh đạt thành tích cao trong học tập năm học 2007-2008 và thi đỗ đại học được các cấp hội quan tâm, kịp thời động viên phong trào. 6 tháng đầu năm, Thường trực Hội đã trao thưởng cho nhiều giáo viên đạt kết quả cao trong các hội thi do Sở Giáo dục & Đào tạo tổ chức.

Thực hiện vai trò tư vấn phản biện, Tỉnh hội đã tổ chức thành công Hội thảo khoa học về chương trình giáo dục các môn học của các lớp phổ thông. Hội thảo đã được đoàn đại biểu Trung ương Hội tham dự và đánh giá cao. Công tác tuyên truyền về hoạt động của các cấp hội được chú trọng. Việc củng cố đội ngũ, bồi dưỡng cán bộ làm công tác Hội cũng được các cấp Hội quan tâm.

Tỉnh hội đã phối hợp với Trường Chính trị tỉnh tập huấn cho hơn 100 cán bộ Hội các cấp, triển khai nghiên cứu các chỉ thị, văn bản chỉ đạo của cấp trên về công tác khuyến học, đặc biệt chú trọng đến trao đổi kinh nghiệm, nghiệp vụ về hoạt động Hội. Hiện nay, cấp huyện hội đang phối hợp chặt chẽ với Trung tâm bồi dưỡng chính trị tiến hành tập huấn cán bộ Hội.

Với sự quan tâm của cấp uỷ, chính quyền các cấp; sự gắn kết chặt chẽ giữa Hội Khuyến học với sở Giáo dục & Đào tạo, sở Tài chính và các đoàn thể; thông qua kết quả hoạt động thực tiễn của các cấp Hội, vị thế của Hội Khuyến học các cấp đã được nâng lên, tích cực góp phần xây dựng xã hội học tập ❐

Đ.T.T

CẦN THƠ:

Tiếp nhận tiền hỗ trợ Quỹ Khuyến học của các ngân hàng

Vừa qua, Văn phòng Hội Khuyến học Cần Thơ đã tổ chức tiếp nhận quỹ hỗ trợ khuyến học do các ngân hàng hoạt động trên địa bàn Cần Thơ hỗ trợ.

Ông Trương Đức Uy, Chủ tịch Hội Khuyến học TP. Cần Thơ đã tiếp nhận tổng số tiền 85.500.000 đ từ 41 đơn vị Ngân hàng.

Trong đó, ông Thạch Thành Thâu - nguyên Giám đốc Ngân hàng Nhà nước Cần Thơ, Phó chủ tịch Hội Khuyến học Cần Thơ - ủng hộ 16.500.000 đ tiền cá nhân.

Ngoài ra, các Ngân hàng chưa có dịp trực tiếp đến Hội Khuyến học để trao tiền hỗ trợ đã thông báo bằng văn bản số tiền ủng hộ Quỹ Khuyến học TP. năm 2008-2009 là 60 triệu đồng.

Quỹ Khuyến học Cần Thơ do các Ngân hàng hoạt động trong địa bàn TP. hỗ trợ đã qua 5 năm hoạt động với tổng số tiền ủng hộ gần 650 triệu đồng. Hằng năm, các Ngân hàng chủ động trích nguồn quỹ, thông báo số tiền hỗ trợ tới Hội Khuyến học và đúng ngày 19/8 tổ chức lễ trao tặng và tiếp nhận long trọng.

Toàn bộ số tiền thu được, Hội Khuyến học Cần Thơ đã lập Hội đồng phân phối, trao tặng cho các học sinh, sinh viên đủ tiêu chuẩn nhận học bổng trong toàn thành phố.

Được biết hàng năm, vào ngày Kỉ niệm sinh nhật Bác Hồ (19/5), Hội Khuyến học Cần Thơ cũng tổ chức ngày truyền thống của các doanh nhân, doanh nghiệp hỗ trợ quỹ học bổng cho học sinh nghèo ❐

PHẠM TÂM

Đề án học phí mới, với nhiều sóng gió trong những năm qua, một lần nữa lại được ngành Giáo dục rụt rè nhắc đến vào thời điểm đầu năm học mới 2008- 2009.

Rụt rè học phí

Về học phí mới, Bộ GD& ĐT đang tính toán có thể có 2 khả năng: hoặc áp dụng ngay trong học kỳ 2 hoặc hết năm học mới thực hiện. Theo Phó Thủ tướng Nguyễn Thiện Nhân, Chính phủ đã nghe Bộ GD& ĐT báo cáo 2 lần về dự thảo đề án học phí và đổi mới cơ chế tài chính. Do đây là vấn đề nhạy cảm nên trong vài ngày tới sẽ trình Bộ Chính trị, sau khi Bộ Chính trị đã thông qua về mặt nguyên tắc, Chính phủ sẽ ban hành. Chúng ta biết học phí phổ thông hiện nay là do Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết nên phải đến tháng 12 mới được thông qua để áp dụng từ năm sau.

Học phí mới, rõ ràng là phải tăng, nhưng điều đó rất nhậy cảm nên người đứng đầu ngành giáo dục đã chọn một giải pháp khá thận trọng khi đưa ra thông tin: Áp dụng học phí phổ thông mới thì chỉ có lợi cho người đi học, không ai cảm thấy gánh nặng của học phí, việc đi học sẽ dễ dàng hơn ở những vùng khó khăn, học sinh sẽ được hỗ trợ thêm tiền đi học. Tổng thu sẽ tăng vì vùng thu nhập cao sẽ đóng nhiều hơn, nhưng vẫn nằm trong khả năng chi trả.

Đối với học phí ĐH, CĐ, dạy nghề, tinh thần là sẽ tăng, người học sẽ đóng học phí nhiều hơn để trường có điều kiện cung cấp dịch vụ giáo dục chất lượng tốt hơn. Sẽ có 2 nguồn: nguồn từ thu nhập của gia đình và nguồn vay đi học. Quỹ tín dụng sinh viên trong năm qua đã có 754.000 sinh viên được vay vốn đi học. Dự kiến năm học này số sinh viên được vay sẽ là 900.000 người. Tinh thần là khi tăng học phí lên thì mức hỗ trợ học phí cho vay cũng tăng. Như vậy, việc tăng học phí đối với người đi vay không giảm mà được bù hoàn toàn mức tăng đó vào trong phần vay.

Để thuyết phục được dư luận thì học phí mới phải tăng mà như không tăng, có lẽ đó là điều kỳ diệu của đề án học phí mới mà ngành Giáo dục đang hướng tới ❒

ĐOÀN TRẦN

Chồng chất bất ổn trong hệ thống ĐH, CĐ "đẻ non"

"Trong vòng 10 năm qua, đã có tới 78 trường ĐH, 130 trường CĐ được thành lập và nâng cấp. Nhu cầu người học tăng nhưng chất lượng thì cũng gây lo lắng cho khá nhiều người. Vì thế cần phải làm rõ, cơ hội nào để vừa phát triển các trường ĐH, CĐ vừa phải tăng chất lượng". Phó Thủ tướng kiêm Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Thiện Nhân đã nhấn mạnh như vậy tại Hội nghị Xây dựng và hoạt động của các trường ĐH, CĐ thành lập từ năm 1998 đến nay, do Bộ GD&ĐT vừa tổ chức tại Hà Nội.

Trên thực tế, trong cuộc "chạy đua" để được mở trường ĐH, đã có không ít trường liều lĩnh "khai man", không ít trường khác thì bất chấp cả điều kiện giáo viên thiếu và yếu, cơ sở vật chất tồi tàn, cố tuyển sinh...

Mỗi tháng "đẻ" ra gần... 2 trường ĐH!

Theo Vụ ĐH và sau ĐH, quy mô và tốc độ phát triển các trường ĐH bình quân trong 10 năm qua là một năm có 7,8 trường ra đời. Riêng 2 năm 2006, 2007 có 39 trường ra đời, tức là bằng tốc độ mở trường trong 5 năm. Khối CĐ cũng tỏ ta không chịu thua kém khi mỗi tháng sòn sòn ra mắt được hơn 1 trường khi tỷ lệ của khối này là 13 trường ra đời/năm. Khối ngoài công lập tăng gấp 4 lần, từ 16 trường lên 64 trường. Tính đến tháng 8-2008, cả nước có 369 trường ĐH, CĐ, trong đó có 160 trường ĐH và 209 trường CĐ với quy mô hơn 1,6 triệu sinh viên (của tất cả các hệ đào tạo), đạt 188 sinh viên/vạn dân.

Trong vòng 10 năm đã có tới 78 trường ĐH được thành lập, trong khi đó, giai đoạn từ năm 1953 đến 1998 chỉ có 82 trường, tức là tốc độ phát triển 10 năm gần bằng 50 năm. Cùng đó, năm 1998, chỉ có 16 trường ngoài công lập, nhưng đến năm 2008 là 64 trường, tăng gấp 4 lần.

Khi đề cập đến chất lượng giáo dục, Phó Thủ tướng Nguyễn Thiện Nhân cũng cho rằng có lẽ ta chưa đủ nguồn lực để phát triển quá nhiều như vậy. Còn Phó Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục, Thanh thiếu niên và Nhi đồng của Quốc hội Lê Văn Học đưa ra nhận xét rằng qua các cuộc giám sát của Ủy ban thì đề án thành lập các trường ĐH, CĐ đều rất đầy đủ, chặt chẽ. Có điều, chỉ sau vài năm thì rất nhiều trường trong số này không phát triển đúng như đề án đã nêu: từ cơ sở đào tạo, đến đội ngũ giảng viên, chất lượng đào tạo...

Ảnh: VIỆT HƯNG

"Ăn xổi" và... gian lận!

Phó chánh Thanh tra Bộ GD&ĐT Trần Bá Giao đã đưa ra một loạt tồn tại của hệ thống ĐH, CĐ đẻ non này và dẫn chứng nào cũng đáng phải giật mình. Trường ĐH Phú Yên, ĐH Phạm Văn Đồng, số lượng giảng viên là tiến sĩ cũng chỉ có 2 người. Khối các trường ngoài công lập, đội ngũ giảng viên vừa thiếu vừa yếu lại thường xuyên biến động.

Trường CĐ Kỹ thuật Vạn Xuân báo cáo Bộ GD&ĐT có 20 tiến sĩ, 105 thạc sĩ, 62 cử nhân nhưng thực tế giảng viên chỉ có... 18 người, trong đó có 1 tiến sĩ, 6 thạc sĩ, còn lại đều chỉ là cử nhân. Trường ĐH Dân lập Phú Xuân tuyển sinh đào tạo trình độ ĐH ngành tài chính ngân hàng trong khi mới chỉ có một giảng viên cơ hữu có trình độ cử nhân ĐH. Còn Trường CĐ Kinh tế kỹ thuật Đông Du chỉ có 6 giảng viên cơ hữu là cử nhân ĐH ngành kế toán trong khi đào tạo đến 850 sinh viên CĐ ngành kế toán.

Qua kiểm tra, Thanh tra Bộ GD&ĐT còn phát hiện nhiều trường ngoài công lập tuy được mở ngành, đã giao chỉ tiêu tuyển sinh nhưng vẫn phải dạy theo kiểu cuốn chiếu, dạy đến đâu chuẩn bị đến đó vì đề cương chi tiết vẫn đang biên soạn, thẩm định. VD như ĐH Tư thục Công nghệ thông tin Gia Định chưa xây dựng đề cương chi tiết bài giảng. CĐ Phương Đông tại thời điểm kiểm tra không xuất trình được đề cương chi tiết, bài giảng các ngành đào tạo trình độ CĐ. Có trường hợp, cả cử nhân cũng tham gia viết giáo trình, thay vì các giáo sư như ở nước ngoài!

Hầu hết các trường "đẻ non" đều gặp khó khăn về đất đai, cá biệt có một số trường hiện phải thuê hoàn toàn cơ sở bên ngoài như CĐ Viễn Đông, CĐ Kỹ thuật Công nghệ Vạn Xuân, ĐH Đông Đô, ĐH tư thục Công nghệ thông tin Gia Định...

Để hạn chế những sai phạm này, theo Vụ trưởng Vụ ĐH và SĐH Trần Thị Hà, sẽ ngừng tuyển sinh đối với các trường sau 3-5 năm thành lập không đáp ứng đủ các tiêu chí, điều kiện như đã cam kết. Đồng thời, Bộ sẽ tăng cường kiểm tra, thanh tra và giám sát để phát hiện các trường hợp vi phạm quy định tuyển sinh hoặc khai man số lượng giảng viên ❒

MAI MINH

Cậu bé mùa hè

Ánh nắng cuối chiều không còn gay gắt, nhưng dường như những oi ả của một ngày hè chói chang vẫn chưa hề nguôi trên những gương mặt hối hả ướt đẫm mồ hôi đang tấp nập chen chúc nhau trên con phố nhỏ bé như chật cứng những mảng màu sặc sỡ. Và bến xe buýt vẫn vậy, vẫn cái không khí chờ đợi nghẹt thở ồn ã đủ loại âm thanh pha tạp, đến nỗi người ta chỉ có thể thở dài ngao ngán nếu chẳng may một chiếc xe có bất đắc dĩ lướt qua mà không thể dừng lại. Sau những cố gắng kiên nhẫn chờ đợi, cuối cùng, tôi cũng có thể đặt chân lên những bậc thang xe gần như ngay lúc cửa xe khép lại sau lưng vừa đúng một tích tắc. Một ngày học thêm mệt mỏi kết thúc đúng vào lúc mặt trời toả ánh hồng cam.

Càng về những bến sau, người xuống xe ngày càng nhiều, khiến cho hành khách của điểm đỗ cuối cùng như tôi được nới lỏng tay bám ra đôi chút và có chút nhẹ nhõm. Bỗng, chiếc xe buýt của tôi dừng lại lâu hơn thường lệ ở bến, và rồi anh phụ xe bước xuống để đón hai vị khách đặc biệt. Đó là một người đàn ông già vào khoảng ngũ tuần cùng một cậu bé "ngồi" gọn trong chiếc xe lăn. Tất cả mọi người trên xe dường như đều lặng im trông về phía chiếc ghế gần cửa sau, nơi một vạt nắng nhẹ hắt xuống một bên vai người đàn ông.

"Hai ông cháu vừa đi khám bệnh ở viện nhi", người đàn ông bộc bạch sau câu hỏi của anh phụ xe. Áo sơ mi trắng đã hoen màu và chiếc quần màu xanh rêu của những tháng năm xưa, khuôn mặt ông đen sạm với đôi mắt trũng sâu và thâm quầng, cùng một vết sẹo vẫn còn nằm lại phía đuôi mắt đối mồi chân chim. Còn đứa cháu ngoại của ông trên chiếc xe lăn, cái mũ đen cũ kĩ che khuất một phần trán dô kì lạ. Cậu bé có một đôi mắt to và đen láy nổi bật trên khuôn mặt gầy guộc, xanh xao chỉ còn da bọc xương. Một nét buồn day dứt trên vòm trán của ông khi ông kể đến đoạn thằng cháu tội nghiệp bị di chứng chất độc màu da cam, thứ hoá chất huỷ diệt vẫn đang từng ngày chảy trong huyết quản của ông từ ngày còn chinh chiến ở mặt trận: "Chất độc màu cam đã cướp đi tương lai của nó, ngay từ khi nó mới chỉ có hai tháng tuổi. Mẹ thằng bé mất khi nó vừa chào đời, còn cha nó, khi biết nó là một hài nhi dị dạng, đã bỏ đi không một lời từ biệt. Đời nó khổ, không cha, không mẹ, sống nghèo đói cùng người ông già cỗi, bệnh tật này. Thằng bé mới chỉ mười sáu tuổi...".

Mười sáu tuổi ư? Tôi không thể tin vào mắt mình. Cái hình hài nhỏ bé khô héo kia cũng bằng tuổi tôi ư? Tôi bỗng thấy mọi vật xung quanh nhạt nhoà đi và dường như ông ngoại của cậu bé và mọi người trên xe cũng vậy.

"Bạn ơi, vậy ra bạn đã có thể cũng khoác cặp sách đến trường như tôi. Bạn biết không, nếu tôi là bạn, tôi sẽ ước mơ điều gì? Vì tôi biết, bạn hi vọng nhiều lắm, dù cho bạn không thể kể cho tôi nghe, và dù cho những ước mơ đó thật khó để trở thành hiện thực. Bạn ạ, tôi muốn được một lần chia sẻ những cảm xúc, suy tư với bạn, người bạn cùng tuổi của tôi.

Nếu tôi là bạn , tôi sẽ ước mơ một ngày nào đó, tôi sẽ khỏi bệnh để chăm sóc cho ông ngoại của tôi. Mười sáu năm qua, đôi mắt của ông soi sáng đường đưa cháu đi, đã khóc nhiều vì cháu, đôi chân ông bước cho cả những bước chân của cháu, và bàn tay ông âu yếm ru cháu ngủ để cháu còn cảm thấy ấm áp và được thương yêu.

Nếu tôi là bạn, tôi sẽ mơ một ngày được gặp cha và mẹ. Con biết cha sẽ không yêu con đâu, vì con xấu xí lắm. Nhưng con sẽ

VÕ ĐÌNH TUẤN: Người thứ 43 trong "100 thiên tài đương thời thế giới"

Trong danh sách "100 thiên tài đương thời thế giới" do hãng tư vấn hỗ trợ phát minh, sáng tạo và các tư tưởng đột phá kinh doanh toàn cầu Creator Synectics công bố tháng 10/2007, có tên tuổi của những nhân vật lẫy lừng như: nhà hóa học Thụy Sĩ Albert Hoffman (đã 101 tuổi, nổi tiếng thế giới vì phát minh ra màn hình LCD), thiên tài máy tính người Anh Tim Berners - Lee (một trong những người sáng tạo ra mạng Internet), nhà đầu tư George Soros (Mỹ)... Đáng chú ý, người xếp hạng thứ 43 trong danh sách này là một nhà khoa học gốc Việt. Đó là tiến sĩ Võ Đình Tuấn *(ảnh)*.

Phát minh "Băng dán cứu sinh"

Tiến sĩ Võ Đình Tuấn sinh ra và lớn lên ở Việt Nam. Hiện ông là Viện trưởng Viện Vật lý lượng tử Fitzpatrick của Đại học Duke (Bắc Carolina, Mỹ). Ông còn là Viện sĩ Viện Hóa học Mỹ và là biên tập viên cũng như cố vấn của nhiều tạp chí quốc tế chuyên ngành.

Năm 17 tuổi, từ Sài Gòn, Võ Đình Tuấn lên đường sang Thụy Sĩ du học. Năm 1971, ông tốt nghiệp cử nhân vật lý tại Trường Bách khoa liên bang Lausanne, Thụy Sĩ. Bốn năm sau Võ Đình Tuấn được trao bằng Tiến sĩ hóa lý sinh (biophysical chemistry) tại Viện Kỹ thuật liên bang Zurich, Thụy Sĩ. Sau khi nhận bằng tiến sĩ, Võ Đình Tuấn sang định cư tại Mỹ.

Theo Cơ quan Thương hiệu và phát minh Hoa Kỳ (USPTO, trực thuộc Chính phủ Mỹ), bằng phát minh đầu tiên của Võ Đình Tuấn là vào năm 1987, dành cho sáng chế "Băng dán cứu sinh" của ông. Đây là một loại băng dán rất nhỏ và dễ sản xuất hàng loạt, được dùng để gắn vào áo của công nhân làm việc trong những môi trường có nguy cơ độc hại cao, nhằm ghi lại thông số của các loại chất độc hại mà họ bị mắc phải trong quá trình lao động. Với "Băng dán cứu sinh", chỉ sau 11 giây, người bị ngộ độc đã biết mình bị ngộ độc ở mức độ nào mà không cần phải tốn thì giờ lấy máu, nước tiểu để xét nghiệm, và có thể chữa chạy ngay mà không cần phải đưa vào bệnh viện.

Tháng 5/2002, nhân kỷ niệm tháng truyền thống của các dân tộc châu Á tại Mỹ, bà J. C. Hayward - người phát ngôn của USTPO - cho biết những phát minh của tiến sĩ Võ Đình Tuấn cùng các nhà khoa học khác đã góp phần làm cho Mỹ trở thành nước có nền khoa học kỹ thuật tiên tiến nhất trên thế giới. Trong năm 2002, các trường tiểu học và trung học của Mỹ đều chiếu cuốn video về những nhà khoa học, trong đó có tiến sĩ Tuấn, cho các học sinh xem như một chương trình ngoại khóa. *"Để thế hệ trẻ Mỹ nhớ đến những nhà bác học của các dân tộc và màu da khác nhau đã có những đóng góp to lớn không những cho đất nước Hoa Kỳ mà còn cho toàn thế giới"*, bà Hayward nói.

Năm 2003, USPTO đã tôn vinh bốn nhà khoa học Mỹ, gốc Á trong đó có nhà bác học Võ Đình Tuấn. Bản thông cáo chính thức của USPTO cho biết: *"Các nhà khoa học này đã có những đóng góp to lớn vào thành tựu của khoa học và y khoa, nhất là những phát minh của họ đã giúp bệnh nhân chống lại nỗi đau tuyệt vọng của con người"*.

Niềm say mê được truyền từ cha mẹ

Trong lĩnh vực y khoa, tiến sĩ Tuấn cũng đã ngiên cứu sự biến đổi gen trong cơ thể người và nhờ đó phát minh ra hệ thống chẩn đoán khám phá các ADN gây bệnh tiểu đường và ung thư. Tất cả hệ thống của ông đều dựa trên phương pháp "Tia sáng đồng hành" (SL: synchronous luminesence) dễ ứng dụng, do các dữ kiện được ghi lại hiển thị và được đọc cùng lúc bằng tia laser và sợi quang. Nhờ vậy mà bệnh tật có thể được điều chỉnh kịp thời mà không cần phải uống thuốc... Phương pháp của ông cũng được các công ty dược và tổ chức môi trường công nhận. Các viện nghiên cứu lớn của Mỹ như Viện Ung thư quốc gia Hoa Kỳ và hầu như tất cả bệnh viện của Mỹ đều áp dụng phương pháp và thiết bị chẩn đoán của ông. Đến nay ông có hơn 30 bằng sáng chế. Tiến sĩ Tuấn cho rằng những nghiên cứu của ông chỉ có mục đích đơn giản là góp phần làm giảm những nỗi đau của con người.

> **Để chọn ra "100 thiên tài đương thời thế giới", Creator Synetics đã tính điểm các ứng viên theo năm tiêu chuẩn: tạo ra những thay đổi lớn, được nhiều người biết đến, quyền lực của tri thức, thành tựu và tầm quan trọng về văn hóa.**

Trả lời một cuộc phỏng vấn trên trang web của Trung tâm Lượng tử ánh sáng y sinh học của Viện Thí nghiệm quốc gia Oak Ridge (ORNL) ở bang Tennessee, Mỹ, khi được hỏi: "Từ khi nào ông quyết định trở thành nhà khoa học?", tiến sĩ Võ Đình Tuấn đáp: "Chính cha mẹ đã truyền cho tôi giá trị của giáo dục và niềm say mê khoa học. Cha thường nói với tôi rằng không giống của cải vật chất có thể mất bất cứ khi nào, giáo dục sẽ đi cùng con tới cuối cuộc đời, ngay tại trường đại học tôi đã cân nhắc nghiêm túc việc nghiên cứu".

Tự làm mới từ những tín điều và khuôn mẫu cũ

Theo tiến sĩ Võ Đình Tuấn, đó là vào đầu thập niên 70 thế kỷ trước, "Khi đó, sinh viên chúng tôi quan tâm tới rất nhiều đề tài, và chúng tôi thường đặt câu hỏi về ý nghĩa của cuộc sống cũng như mục đích của sự tồn tại. Trong lớp, chúng tôi đọc sách vật lý và hóa học, nhưng ra khỏi lớp chúng tôi bị nhận chìm trong sách của Albert Camus, Jean-Paul Sartre (các nhà văn, triết gia Pháp, được coi là ủng hộ chủ nghĩa hiện sinh), Carl Jung (nhà tâm lý học Thụy Sĩ, nhà sáng lập tâm lý học phân tích), và Jiddu Krishnamurti (nhà văn, nhà hùng biện Ấn Độ). Hầu như ai trong chúng tôi cũng suy nghĩ và mộng mơ, thường rất ngây thơ và trong sáng, rằng ai đó trong chúng tôi sẽ "tái tạo thế giới". Trong một khía cạnh, "giai đoạn hiện sinh" trong đời sinh viên đó của tôi tiếp tục tác động tới suy nghĩ của tôi về nghiên cứu khoa học. Tôi tin là khoa học, đôi lúc cũng cần đặt câu hỏi về ý nghĩa của nó và phải cải tạo chính nó để làm mới nó từ những tín điều và khuôn mẫu cũ".

Được biết, để chọn ra "100 thiên tài đương thời thế giới", Creator Synetics đã tính điểm các ứng viên theo năm tiêu chuẩn: tạo ra những thay đổi lớn, được nhiều người biết đến, quyền lực của tri thức, thành tựu và tầm quan trọng về văn hóa. Công ty đã gửi email đến 4.000 học giả trong mùa hè vừa qua và yêu cầu họ đề cử mười người họ cho là thiên tài hiện còn sống. Kết quả, Synetics nhận được các đề cử tới 1.100 nhân vật. Synetics đã lập ra một hội đồng gồm các chuyên gia trong lĩnh vực phát minh, sáng tạo để cho điểm, lọc ra 100 thiên tài.

Ngoài việc được chọn vào danh sách "100 thiên tài đương thời thế giới", tiến sĩ Võ Đình Tuấn đã đoạt năm giải thưởng nghiên cứu & phát triển (R&D) vào các năm 1981, 1987, 1992, 1994 và 1996; tác giả của hơn 300 công trình được in ấn trên các tạp chí khoa học. Võ Đình Tuấn cũng đã nhận được rất nhiều giải thưởng quốc tế khác. Hiện nay, nhà khoa học tài năng này đang nghiên cứu cải tiến những công nghệ mới để sản xuất những thiết bị y khoa hiện đại, có kích thước nhỏ và giá thành thấp nhằm góp phần nâng cao tính hiệu quả và tiết kiệm trong chẩn đoán và điều trị bệnh ❒

VŨ ANH TUẤN
(Theo ornl.gov, vysa.jp và báo chí trong nước)

không bao giờ trách cha cả. Còn mẹ, người con luôn thầm biết ơn mỗi ngày qua. Con được nhìn thấy ánh sáng mặt trời, con được nhớ mẹ, yêu cha, đó là món quà tuyệt vời nhất của con trong cuộc đời này. Con sẽ vẫn sống thật tốt cha mẹ ạ, vì con yêu cha mẹ, và vì con tin sẽ có ngày con được gặp cha mẹ.

Nếu tôi ngồi trên xe lăn, tôi sẽ mong lắm bàn tay của một người bạn. Người bạn của tôi sẽ giảng lại cho tôi những bài học ở trên lớp, để tôi được làm học trò trong lớp học tí hon của tôi và bạn. Có bạn ở bên, tôi sẽ vui khi biết mình vẫn là một cậu bé 16 tuổi, tôi sẽ vẫn yêu đời khi sống trong tình bạn thân thương. "

Khi chiếc xe dừng lại ở bến cuối, tôi đã không đủ dũng cảm để chạy đến bên cậu bé ấy và nói cho bạn nghe những điều mà tôi suy nghĩ. Tôi bỗng nhận ra rằng, tôi thậm chí còn chưa biết tên của bạn. Cho phép tôi được gọi bạn là **Cậu bé mùa hè** nhé? Vì tôi muốn, bạn của tôi sẽ sống nghị lực, bạn của tôi sẽ sống vui tươi và hết mình như những rực rỡ tràn đầy sức sống của mùa hè vậy. Bạn biết không, từ ngày hôm nay, nhật kí của tôi sẽ có thêm thật nhiều hi vọng. Tôi sẽ cầu nguyện cho bạn và ông ngoại từng ngày để hai ông cháu sẽ luôn sống bình an. Và một ngày nào đó, khi tôi gặp lại bạn, tôi sẽ không ngần ngại nói với bạn rằng: "Này cậu bé, chúng ta làm bạn với nhau được không?" ❒

CAO PHƯƠNG NHUNG

HỘP THƯ CUỘC THI

Đến ngày 4/9/2008, BTC cuộc thi đã nhận được bài dự thi của các tác giả:

Nguyễn Thương Hoài (Ấp 5, Phú Thịnh, Tân Phú, Đồng Nai); Ngô Thúy Liễu (Thôn Đa Vạn, xã Châu Khê, huyện Từ Sơn, Bắc Ninh); Lê Thị Trúc My (Thôn 7, xã An Phú, Pleiku, Gia Lai); Vũ Văn Duy (Xóm Đông, xã Nam Cường, Nam Trực, Nam Định); Trần Xuân Trang (Số 193, Phan Đình Phùng, Phường 2, Lâm Đồng, Đà Lạt); Chu Thị Bảo Thoa (Lớp 12 Văn, trường PTTH Chuyên Chu Văn An, Lạng Sơn); Nguyễn Bảo Ân (Số 329/1 Thủ Khoa Huân, Phan Thiết, Bình Thuận); Huỳnh Thị Ái Vy (Số 269/1, đường 30/4, phường 4, thị xã Bến Tre, Bến Tre); Nguyễn Thị Thúy (Lớp 12C1, trường THPT Phan Bội Châu, Phong Hóa, Tuyên Hóa, Quảng Bình); Trần Thị Thanh Hiền (Lớp 12 Xã hội, trường THPT Năng khiếu Trần Phú, số 12 Trần Phú, Ngô Quyền, Hải Phòng); *(còn nữa)*

Xin cảm ơn và mời các bạn tiếp tục gửi bài hưởng ứng cuộc thi.

● **Thời gian nhận bài:**

- Đến hết ngày 30/10/2008.
- Chấm bài: Từ ngày 1/11 đến 7/11.
- Trao giải: Khoảng 10/11/2008.

KH&DT

Chưa có năm nào người dân thôn Vĩnh Phước (xã Đại Đồng, huyện Đại Lộc, Quảng Nam) lại vui như năm nay. Vì trong số 15 em thi đại học có đến 12 em thi đỗ và đỗ cao vào các trường đại học chất lượng trên cả nước.

Thôn nghèo "thi đâu đỗ đấy"

Bữa tiệc mừng con cháu trong làng đỗ đạt không phải là những mâm cỗ, mà là tiếng nói cười hỉ hả và những ánh mắt rạng ngời hạnh phúc của những người cha, người mẹ một đời lam lũ trên đồng quê nghèo khó.

Thôn nghèo...

"Con cái học hành đỗ đạt, ăn cơm mắm bữa một cũng thấy ấm lòng. Hồi con bé Luyến thi đỗ vào trường chuyên Lê Quý Đôn ngoài Đà Nẵng, hắn cứ khóc suốt, nói là ra ngoài đó học không có bạn quen, nhưng tui biết hắn lo ra ngoài phố học hành tốn kém ba mẹ. Vợ chồng tui cũng biết khó nhưng có cha mẹ nào thấy con mình học hành tấn tới mà không ráng lo. Hồi hắn đạt học sinh xuất sắc nhất tỉnh, rồi mới đây thi đỗ thủ khoa đại học, cả nhà vui chưa từng thấy" - chị Bùi Thị Dân, mẹ em Võ Thị Luyến, thủ khoa Đại học Luật TP. HCM kể về đứa con gái đầu nổi tiếng vì học giỏi. Giọng chị vui nhưng chúng tôi vẫn nghe được tiếng thở dài nên những lo toan. Để lo cho các con ăn học, hai vợ chồng ngoài lo làm ruộng, lúc nông nhàn lại sáng sớm lên rừng đốn củi đến tối mịt mới về, chắt chiu từng đồng dành dụm cho con nộp tiền học. Chị nói, giọng quê chân chất: "Ở đây thì chẳng riêng chi nhà ni khó khăn bởi toàn làm nông hết. Nhà tui mới có bé Luyến vừa đỗ, chứ như nhà bà Năm bên kia, 5 đứa con lần lượt nhận giấy báo vào đại học. Đứa ni ra trường là đứa khác vô. Mười mấy năm chưa sửa xong cái chái bếp..."

Ông Đỗ Khá Em, trưởng thôn Vĩnh Phước cho biết: Cả thôn có 195 hộ, hơn 900 nhân khẩu, quá 80% hộ là làm nông, còn lại là tiểu thương buôn bán nhỏ lẻ. Bà con nghèo khó nhưng con em học hành được là ráng chăm lo. Ông nói vui: "Thôn nghèo còn nghèo thêm vì... nuôi cử nhân.

❖ Võ Duy Linh giúp ba mẹ việc nhà. Võ Thị Luyến, thủ khoa ĐH Luật TP.HCM (ảnh bên).

...Chí học

Nhìn vào thành tích học tập của cô bé thủ khoa ĐH Luật TP. HCM Võ Thị Luyến không ai không nể phục: 12 năm liền là HSG toàn diện. Năm lớp 9, em là học sinh nhận kỷ niệm chương tại Đại hội thi đua cấp tỉnh. Năm lớp 10 và 11 em đoạt 2 Huy chương, 1 Huy chương Vàng và 1 Huy chương Bạc Olympic Văn học Khu vực phía nam...

Có chuyện trò với Luyến em nói: "Vì em thấy mình cũng bình thường thôi. Bạn bè em ở đây cũng như nhau hết cả. Biết ba mẹ khó nhọc mới nuôi được mình ăn học thì cố gắng học cho ba mẹ vui lòng và sau này có con chữ, có điều kiện phụ ba mẹ nuôi em út ăn học, đền đáp công ơn ba mẹ, cho ba mẹ đỡ nghèo, cho thôn mình đỡ nghèo.

Em vẫn mong muốn được theo các ngành nghiên cứu nhưng lại chọn thi ĐH Luật vì em nghĩ học ngành này thực tế, ra trường mau có việc làm, có thu nhập phụ giúp gia đình. Em nôn nóng lắm, muốn học xong ngay thôi để được đền đáp công ơn ba mẹ". Nghe nói trường học trong Sài Gòn cách khá xa trung tâm thành phố mà cô bé thủ khoa mừng thầm vì "xa trung tâm thành phố thì chắc là tiền trọ, tiền sinh hoạt phí sẽ đỡ đắt đỏ hơn"...

Không học cấp 3 xa nhà như Luyến, em Võ Duy Linh, đậu vào khoa Máy tính, trường ĐH Công nghệ TP. HCM với điểm số 27 (Lý: 9.5, Hoá: 9.25, Toán: 8.25). Quyết tâm đậu đại học, ngoài thời gian ở trường và phụ việc nhà cho ba mẹ, em dành hết thời gian còn lại cho giờ tự học ở nhà.

Chuẩn bị cho Linh nhập trường học vào đầu tháng 9 tới, ba mẹ em phải bán gần hết số lúa và ngô vừa thu hoạch, việc chi tiêu trong nhà trông vào quán bún điểm tâm nhỏ trước hiên nhà. Linh đã tính: "Vào đó trước tiên là em cố gắng học rồi sẽ kiếm việc làm thêm phụ ba mẹ ". Dẫu nghèo, nhưng người dân thôn Vĩnh Phược vẫn luôn vui cười lạc quan, tự hào con cháu học hành đỗ đạt và tin vào tương lai làng mình sẽ tươi sáng hơn với những quả ngọt cử nhân ❐

KHÁNH HIỀN - Ô CHÂU

Những tấm bằng ĐH đẫm mồ hôi mẹ

Ở kiệt 83 Nguyễn Huệ, TP Huế ai cũng biết "cô Thọ nước mạ". Trên chiếc xe đạp "cà tàng", cô len lỏi hầu hết các ngõ ngách của Huế, lấy cơm thừa canh cặn để bán, tích cóp từng đồng cho con ăn học.

Sự lựa chọn từ những khó khăn

Giữa nhịp sống sôi động của TP. Huế, cô Nguyễn Thị Thọ làm cái nghề xưa nay ít ai nghĩ tới - thu gom nước rác, đồ ăn thừa (nước mạ), bởi trước kia cô từng là một cô giáo. Dòng đời đẩy đưa, bây giờ cô mới tiếc vì đã từ bỏ nghề giáo viên. Đồng lương ít ỏi và con thơ dại là cái cớ để cô từ bỏ nghề.

Khi bỏ nghề giáo, cô đã làm đủ mọi nghề nhưng vẫn không đảm bảo cuộc sống. Làm thuê, chạy vạy vay vốn mở quán cơm bình dân, mở quán cà phê, song do nhà ở trong kiệt nên bán buôn ế ẩm dẫn đến thua lỗ, cô ngậm ngùi từ bỏ ý định kinh doanh đồ ăn uống.

Cô chọn cho mình nghề chăn heo, cuối cùng "cực chẳng đã", chịu "eo xèo" vì tương lai 4 đứa con.

Cứ thế rồi cô quen dần với công việc. Đồ thừa từ các nhà hàng, khách sạn được cô gom về ngâm ủ, một phần nuôi heo, một phần bán cho các gia đình ven thành phố chăn nuôi. Tuy đồng tiền kiếm được rất ít ỏi, nhưng tích cóp lại, cộng với dăm ba tháng xuất được năm bảy con heo cũng tạm đủ cho con ăn học và chi phí sinh hoạt gia đình.

Nhớ lại chặng đường đã trải qua, đôi mắt cô ầng ậng nước vì cuộc sống cơ cực quá. Cô oà khóc khi nói về trận lụt năm 1999, khi bao công sức bị lũ cuốn trôi phải gây dựng lại mọi sự từ đầu.

Các con học ngày một cao, cô Thọ lại tìm cách đi vay mượn về xây dăm phòng trọ cho sinh viên thuê. Cô sống với sinh viên như một người mẹ, bởi cô hiểu rằng, con cô cũng đang phải học xa nhà, hơn nữa cô cũng là người đã phải chịu biết bao khó khăn của hoàn cảnh.

"Con đậu đại học mà dựng tóc gáy vì lo"

Những nỗ lực của cô Thọ đã được đền đáp, cậu con trai cả Nguyễn Văn Tâm thi đậu ĐH Giao thông Vận tải ở Sài Gòn; cậu thứ hai Nguyễn Văn Chung đã học xong Trung cấp Du lịch và đang làm việc tại một khách sạn ở Hà Nội. Vừa rồi, cậu con trai thứ ba Nguyễn Văn Trung đã thi đậu đại học; còn cô em út Nguyễn Thị Anh Thư đang học cấp III tại Huế. Với cô Thọ, mỗi lần nhận giấy báo đậu đại học của con, lại là một lần nỗi lo thêm ngút ngàn. Cô tâm sự: "Con đậu đại học mà dựng tóc gáy vì lo!"

Huế đang mùa mưa. Cơn mưa chiều nay lại quấn lấy những vòng xe nặng nhọc của cô. Cơn mưa Huế vô thường nhưng không thể nào ngăn được bước chân bươn chải vì tương lai của các con. Và cứ thế, tương lai của 4 đứa con đang hiện dần trong từng bước chân "nước mạ" của cô Thọ ❐

MINH THƯ

● **BÙI HOÀNG TÁM** *Thực hiện*

GIÁO SƯ HỒ NGỌC ĐẠI:

Cần sự nổi dậy của tư duy giáo dục

Niên học 2007 - 2008 kết thúc với khá nhiều ấn tượng đáng ghi nhận. Ngành giáo dục, sau nhiều năm bê trễ và luẩn quẩn có vẻ như đã tìm được hơi thở mới. Hàng loạt các phong trào "Hai không", "Bốn không" đã thu được những thành quả nhất định. Các kỳ thi đã diễn ra nghiêm túc hơn, đặc biệt là kỳ thi đại học. Gần đây nhất, việc Bộ GD&ĐT cho in 3 cuốn đính chính sai sót trong SGK đã thể hiện tinh thần cầu thị, nhìn thẳng vào sự thật. Tuy nhiên, trên tinh thần khoa học, thẳng thắn và xây dựng, không ít nhà chuyên môn cho rằng cách làm giáo dục theo kiểu phong trào nối tiếp phong trào như hiện nay sẽ khó đem lại hiệu quả lâu dài như mong muốn bởi phong trào chỉ mang lại hiệu quả trong những thời điểm nhất định. Hình như giáo dục của ta vẫn đang loay hoay với một tư duy giáo dục quen cam chịu, không dám "nổi loạn". Chúng tôi đã có cuộc trò chuyện với một nhà giáo dục nói dai, nói mãi, nói nhiều nhưng cũng là người nói đúng, nói trúng, nói quyết liệt và thẳng thắn đến mức nhiều khi "nghịch nhĩ" - GS. TSKH Hồ Ngọc Đại.

Thiếu lý luận giáo dục

Cách đây không lâu, khi trả lời phỏng vấn chúng tôi, TS Chu Hảo nói đại ý rằng giáo dục của chúng ta lại đang đi vào bất cập như đã từng bất cập, rằng giáo dục chưa bắt đúng "bệnh" và những thành công hiện nay là thành công của cách làm phong trào và không bền vững. Ông có đồng ý với nhận xét này?

Tôi xin được thay 2 chữ: Bất cập = Thất bại.

Có lẽ trong văn cảnh này thì bản chất của hai từ trên không khác nhau nhiều lắm. Nó cũng chỉ là cách nói "nhiều" với "không ít" thôi. Tuy nhiên, vì sao các ông lại có nhận xét bi quan thế?

Tôi không bi quan, hiện tại nó đang như thế. Có lẽ câu cần hỏi là vì sao lại vẫn cứ để cho điều đó xảy ra?

Vâng, cứ cho là như thế, theo ông thì nguyên nhân sâu xa của nó là gì?

Đó là vì chúng ta làm giáo dục bằng kinh nghiệm, bằng thói quen, bằng mò mẫm, thậm chí không loại trừ bằng lợi ích của một nhóm người mà không xây dựng cho mình một nền tảng lý luận để phát triển giáo dục. Vì không có lý thuyết nên không có cách làm thực tiễn phù hợp với lý thuyết đó. Và do đó, không biết phải bắt đầu từ đâu, thực hiện điều đó như thế nào.

Trẻ em đang cần một nền giáo dục khác

Trước khi từ giã thế kỉ 20, chúng ta đã cố gắng hoàn thiện một nền tảng lý thuyết về giáo dục cho thế kỉ 21. Thế nhưng đã bước sang thế kỉ mới 8 năm rồi mà ông vẫn nói là vẫn chưa biết bắt đầu từ đâu?

Khi chuẩn bị việc đó, chúng ta vẫn là con đẻ của thế kỉ 20 đi lo công việc của thế kỉ 21. Đó là một sai lầm. Phải coi thế kỉ 20 ra đi như một kẻ đột tử mà không thể "ăn bám" vào nó thêm nữa. Do đó, thế kỉ 21 phải tự lo liệu thân mình. Đây là hai thế kỉ hoàn toàn khác nhau về bản chất. Những đứa trẻ của thế kỉ 21 không phải là những đứa trẻ của thế kỉ 20. Chúng đi xe hiện đại, sử dụng điện thoại di động hiện đại, sử dung intenet siêu tốc và máy vi tính hiện đại. Ngay cả đồ chơi và trò chơi chúng cũng không còn chơi những đồ chơi và trò chơi của các thế kỉ trước. Do đó, chúng rất cần được hưởng nền giáo dục hiện đại, nội dung hiện đại, phương pháp hiện đại thì ngược lại, chúng đang bị "nhốt" trong cái lồng quá cũ và được "nhồi nhét" kiến thức theo phương cách cũ. Tóm lại, trẻ em hôm nay cần một nền giáo dục khác.

"Nền giáo dục khác" là nền giáo dục như thế nào?

Một nền giáo dục có lý thuyết, không mò mẫm, không đối phó, không lừa dối, dù lừa dối người khác hay tự lừa dối chính mình. Tiếc thay có nhiều điều tỉnh táo thì lại đang được thực hiện một cách ngông cuồng!

Ngông cuồng. Đó là những điều gì vậy?

Loạn trường đại học, loạn giáo sư, loạn tiến sỹ... Cái cần "nổi loạn" nhất là sự nổi loạn của tư duy thì lại trì trệ, lại không dám, chỉ biết cam chịu.

Bằng đại học "cỏ đồng ta"

Cái mà ông nói là "nổi loạn tư duy" cụ thể ở đây là cái gì vậy?

Là thay đổi cách học và nội dung cần học, đặc biệt là ở tiểu học và đại học.

Tại sao lại đặc biệt ở tiểu học và ở đại học?

Đó là hai bậc học hoàn toàn khác nhau về mục đích. Nếu bậc học tiểu học là cơ hội cuối cùng để duy trì, gìn giữ bản sắc dân tộc thì ở bậc đại học lại là cơ hội đầu tiên để hòa nhập, hội nhập quốc tế. Một chương trình tiểu học không cần phải giống nước nào và cũng không cần nơi nào công nhận thì ngược lại, chương trình đại học phải là chương trình quốc tế và bằng cấp phải được thế giới thừa nhận. Một bằng tốt nghiệp đại học chỉ dùng ở "tiêu thụ nội địa" là một bằng đại học "trâu ta ăn cỏ đồng ta", chỉ có sức để kéo cày chìa vôi thôi.

Vô trách nhiệm là tội ác

Ông là người cả đời đi dạy tiểu học nên ông đặt vấn đề quá lớn về cấp tiểu học này chăng?

Tôi xin nói lại, không phải cả đời mà tính đến nay, tôi mới có 54 năm làm nghề sư phạm thì 40 năm gắn bó với tiểu học và tôi rất hiểu bậc học này. Đây mới là bậc học liên quan đến từng gia đình, toàn xã hội nên đòi hỏi phải có nghiệp vụ sư phạm tinh tế nhất, hiệu quả nhất, chặt chẽ nhất. Ở đây, đúng là đúng mãi mãi mà sai là sai mãi mãi, không thể sửa chữa sai lầm. Thiếu trách nhiệm, "bôi bẩn" những trang đầu đời của trẻ em là tội ác.

Theo ông, cần phải "bôi" cái gì lên trang giấy ấy? Hay nói cách khác, yêu cầu cụ thể ở từng lớp bậc tiểu học là gì?

Ví dụ lớp một là đọc thông, viết thạo, nắm vững luật chính tả, không thể tái mù. Đối với lớp hai viết thành câu, lớp ba không bao giờ viết sai câu. Thật vô lý khi 5 - 6 tuổi đã nói rất sõi, rất tinh tế, nhưng đến hết đại học vẫn viết sai chính tả. Viết sai tiếng mẹ đẻ là một điều sỉ nhục.

Có lần ông bảo tôi: "Tớ đang viết một cuốn hồi kí gai lắm. Hôm nào cậu đọc rồi gọt bót đi cái nhé". "Thôi bác ơi - Tôi đáp - Giời sinh bác là quả mít thì bác là quả mít. Có đem gọt thì quả mít cũng chẳng thành quả bưởi. Đem đẽo gọt đi, quả mít chẳng ra quả mít, quả bưởi chẳng thành bưởi thì còn quái gì là bác nữa". Là người nói chuyện lôi cuốn, hồn hậu và luôn sôi động nhưng tôi hiểu Hồ Ngọc Đại là một nhà khoa học cô đơn bởi rất ít người hiểu và chia sẻ được ý tưởng của ông.

Sẽ sớm có sự thay đổi

Vừa qua trên Diễn đàn Dân trí, rất nhiều giảng viên trẻ rời bỏ giảng đường để đi tìm một môi trường khác mà theo họ, không chỉ là đồng lương. Ông giải thích gì về hiện tượng này?

Tôi có theo dõi diễn đàn này và thấy những người ra đi đều có lý của họ. Tôi trân trọng họ vì họ dám thể hiện quan điểm của mình. Một nền đại học là rao giảng, là bằng cấp, là đối phó... là vì những mục đích cá nhân đương nhiên là một môi trường bê trễ.

Quả là từ nhiều năm nay, nền giáo dục chưa bao giờ làm yên lòng dư luận xã hội, thậm chí chưa bao giờ không được coi là vấn đề bức bách. Theo ông, tình trạng này liệu còn kéo dài?

Không, không thể chịu được nữa rồi. Cuộc sống đã quá bí bách, không thể chịu được với thực trạng giáo dục, nên dứt khoát chỉ vài ba năm tới, sẽ có sự thay đổi lớn. Khi đó, những đòi hỏi chính đáng từ cuộc sống sẽ đủ sức mạnh vượt qua những lợi ích cục bộ, những lợi ích tạm thời của một nhóm người để giáo dục phát triển.

Nếu vài ba năm tới, giáo dục có một cuộc cách mạng thực sự và đem lại thành công sẽ là điều rất vui nhưng giả sử không có điều đó?

Thì sẽ là bi kịch lớn và giả sử có được thành công thì cũng vẫn là bi kịch, bởi đáng lẽ giáo dục, đào tạo phải lĩnh ấn tiên phong, đi trước, dự đoán trước những đòi hỏi của xã hội mà bây giờ mới làm chạy theo, đuổi theo, lẽo đẽo theo. Nói vậy thôi, muộn còn hơn không.

Tôi chỉ là người cảm nhận được hơi thở thời đại

Thưa giáo sư Hồ Ngọc Đại, cách đây tròn 30 năm (1978), khi đó Nghị quyết 14 của Bộ Chính trị về cải cách giáo dục vừa ra đời, Thủ tướng Phạm Văn Đồng có hỏi ông và khi đó, ông đã nói là sẽ thất bại. Giờ đây, ông lại nói về những bi kịch của giáo dục Việt Nam. Ông là người bi quan hay bởi cái tính thích nói khác người?

Tôi luôn luôn dựa trên những luận cứ khoa học. Tôi không bi quan, không lạc quan mà cũng không bao giờ cho mình được phép nói khác những điều mình thu nhận được. Cũng xin nhắc lại rằng nhận định của tôi 30 năm trước đã hoàn toàn chính xác và trên thực tế, rất tiếc là công cuộc cải cách giáo dục đã thất bại. Còn những gì tôi nói hôm nay là thực tế đang diễn ra ở ngay ngày hôm nay ở mọi lớp học, cấp học, mọi trường, mọi lớp.

Ông là người hay nói những điều "nghịch nhĩ", thậm chí có người còn cho là gàn. Phải chăng vì là con rể của cố Tổng bí thư Lê Duẩn nên ông tự cho mình cái quyền gàn đó?

Ông Lê Duẩn đã mất cách đây 22 năm và 22 năm qua đầy biến động. Tôi là con đẻ của thời đại, cảm nhận được hơi thở của thời đại và cũng dám bỏ qua những lợi ích tầm thường để đi theo tiếng gọi của thời đại. Tiếc nỗi tôi đã 72 tuổi, cái quỹ thời gian không còn nhiều...

Nếu như được yêu cầu góp ý cho giáo dục hiện nay, ông sẽ nói điều gì?

Như anh Chu Hảo nói, không thể cải cách giáo dục bằng phong trào và làm phong trào nhiều như thế là đủ rồi. Nói "không" với cái xấu, cái ác là cần thiết nhưng quan trọng không phải là những cái "không" mà làm ra một cái "có", trên cơ sở cái "có", hãy tập trung vào xây dựng một chiến lược phát triển giáo dục cho thế kỉ 21. Đừng chần chừ! Mất thời gian là mất tuyệt đối!

Xin cám ơn giáo sư! ❐

Y HỌC & ĐỜI SỐNG

Thực hiện thành công ca mổ nội soi lấy đĩa đệm đầu tiên

Mới đây, bệnh viện Việt Đức lần đầu tiên tiến hành ca mổ phẫu thuật nội soi lấy thoát vị đĩa đệm cột sống thắt lưng qua lỗ liên hợp với sự hỗ trợ của các chuyên gia Đức. Đây là kỹ thuật mới nhất, lần đầu tiên được áp dụng tại châu Á.

TS. Đinh Ngọc Sơn Phó trưởng khoa Cột sống cho biết, có nhiều phương pháp mổ thoát vị đĩa đệm, bệnh viện Việt Đức cũng đã từng áp dụng mổ bằng kỹ thuật ít xâm lấn, kỹ thuật sóng cao tần, kỹ thuật mổ mở và giờ là kỹ thuật nội soi.

Tuy nhiên, so với các phương pháp đã được áp dụng thì kỹ thuật nội soi ưu điểm hơn nhiều như: bệnh nhân chỉ cần gây tê tại chỗ, thời gian nằm viện ngắn, thậm chí có thể xuất viện ngay trong ngày, sau mổ ít đau vì tổn thương phần mềm ít. Đặc biệt, hiệu quả chữa trị rất cao với tỷ lệ khỏi là trên 90% và ít tái phát. Hơn nữa, hệ thống nội soi mới nhất cho phép lấy được cả các thoát vị đã vỡ và di rời trong ống sống, điều mà trước kia mọi người nghĩ là chỉ có mổ mở mới giải quyết được. Chi phí cho một ca phẫu thuật này khoảng hơn 10 triệu đồng. Sắp tới, bệnh viện sẽ đề nghị Bộ Y tế đưa kỹ thuật này vào triển khai đại trà và thực hiện chi trả bảo hiểm cho bệnh nhân.

Học càng cao sống càng thọ

Theo kết quả nghiên cứu mới được công bố trong một công trình khoa học của Đại học Tổng hợp Bocconi ở Milan, học càng cao sống càng thọ. Nghiên cứu cho thấy những người tốt nghiệp đại học sống lâu hơn những người chỉ học hết trung học tới 6 năm rưỡi.

Giáo sư Carlo Maccheroni, người đứng đầu Công trình này cho rằng những người học cao hơn có thể áp dụng những điều mình đã học được vào cuộc sống, quyết định một cách tích cực thái độ ứng xử với xã hội. Những kiến thức này có ảnh hưởng sâu rộng đối với sức khỏe và điều kiện sống của mỗi người.

Giáo sư Maccheroni đã tiến hành nghiên cứu này dựa trên các số liệu của cơ quan thống kê nhà nước Italy (ISTAT) và chọn độ tuổi 35 làm mốc điều tra với lập luận, 35 là độ tuổi vừa đủ chín chắn để có một chỗ đứng trong xã hội ❐

HẢI ĐĂNG

Dùng sữa bò thay sữa mẹ - Sai lầm nghiêm trọng!

Đánh vào tâm lý của người mẹ, luôn muốn con mình được chăm bẵm tốt nhất, các nhãn hiệu sữa đua nhau quảng cáo "hoành tráng" tính ưu việt của sữa bột. Tin vào quảng cáo, nhiều bà mẹ trở thành "tín đồ" của sữa bò mà quên mất rằng sữa mẹ mới là tốt nhất cho trẻ.

❖ Ảnh minh hoạ

Bỏ sữa mẹ - ăn sữa... bò

Vừa sinh được cậu con trai thứ nặng 3,4 kg, chị L.T.M làm ở một công ty truyền thông đã "cắt" khẩu phần sữa mẹ, không cho con bú ti một lần nào mà cho con dùng một loại sữa được quảng cáo vô cùng ưu việt.

Chị nói, sữa chị không được mát, nuôi con rất còi. Chị của cậu bé này là một ví dụ, khi mới sinh nặng 3,3kg, chị cho bú sữa mẹ hoàn toàn, nhưng đến lúc 6 tháng tuổi, vẫn chỉ được có 7kg. Vì thế, "rút kinh nghiệm", sinh được thằng con trai, chị không cho con bú mà dùng sữa ngoài.

Hay như chị V.T.H, cho con bú sữa mẹ được 15 ngày, vẫn thấy con không được xô sữa lắm, chị rất sốt ruột. Rồi chị lại bị viêm đường tiết niệu, phải dùng kháng sinh gần nửa tháng, sữa bị cạn, chị cũng không cho con bú lại để sữa về mà dùng sữa ngoài với hi vọng con nhanh bụ bẫm hơn.

Theo TS Nguyễn Công Khẩn, Viện trưởng Viện Dinh dưỡng quốc gia, chính những lời quảng cáo quá "hoành tráng" như: Có sức đề kháng gấp 40 lần sữa mẹ, có khả năng thay thế sữa mẹ... các công ty sữa ngày càng làm cho các ông bố, bà mẹ nhầm lẫn mà tin rằng sữa bột có khả năng làm cho trẻ thông minh hơn, cao hơn, sáng mắt hơn, tăng sức đề kháng. Và tất nhiên, không một phụ huynh nào lại từ chối "đầu tư" cho thế hệ tương lai. Nhiều người dù phải ăn dè ở sẻn trong thời buổi giá cả leo thang nhưng vẫn "bấm bụng" chi tiền mua sữa bột đắt tiền cho con.

"Sự phát triển, tăng cân đều, từ sữa mẹ hơn hẳn việc tăng cân nhanh, dễ dẫn đến bộp, béo phì sau này của sữa bột", TS Khẩn nói.

Trẻ bú mẹ thông minh hơn, khoẻ mạnh hơn

Có thể nói, ở Việt Nam, nhất là khu vực thành thị đang có trào lưu cho con ăn sữa bột thay cho sữa mẹ. Vì thế, số trẻ Việt Nam bú sữa mẹ hoàn toàn trong 6 tháng đầu theo đúng khuyến cáo là rất thấp, chỉ hơn 12%. Những nghiên cứu khoa học kết luận, sữa mẹ là nguồn dinh dưỡng tuyệt vời nhất cho trẻ, tốt hơn sữa bò rất nhiều lần. Sữa bò có lượng protein cao gấp 3 lần sữa mẹ, do đó không thích hợp cho trẻ, nhất là trẻ sơ sinh. Trẻ sẽ rất khó để tiêu hoá được lượng protein này.

Riêng với đường lactose có trong sữa mẹ nhiều gấp 2 lần sữa bò, điều này rất cần thiết cho sự phát triển của thần kinh và giúp các vi khuẩn có ích trong đường ruột phát triển. Chất bột, đường là nguồn cung cấp năng lượng, nên trẻ bú sữa mẹ tăng cân nhanh hơn bú sữa bò. Ngoài ra, chất béo cao hơn trong sữa mẹ có vai trò là chất chuyên chở những vitamin tan trong chất béo như vitamin A và D, cùng với acid béo thiết yếu là acid linoleic, đóng vai trò sống còn cho sự phát triển của hệ thần kinh cũng như chức năng mô. Vitamin A ở sữa mẹ cao gấp 2 lần sữa bò nên bú mẹ không bao giờ bị thiếu vitamin A. Trong sữa mẹ còn chứa thành phần rất quan trọng là TPAN - dưỡng chất cần thiết giúp tăng cường hệ miễn dịch ở trẻ, làm gia tăng lượng kháng thể IgA phòng bệnh cho người. Ngoài ra, sữa mẹ còn có các thực bào, bạch cầu kháng khuẩn, interferon kháng virus...

Cảm nhận tình yêu thương từ mẹ

Các nghiên cứu cho thấy, những trẻ được nuôi hoàn toàn bằng sữa bột hoặc được bú mẹ chưa đầy 3 tháng thường bị tiêu chảy nhiều gấp đôi so với trẻ được nuôi chủ yếu bằng sữa mẹ trong 12 tháng đầu đời; nguy cơ tử vong vì tiêu chảy cũng cao hơn 4,2 lần. Trẻ được bú mẹ hoàn toàn trong 4 tháng đầu và tiếp tục bú cho đến 2 tuổi có thể giảm được 20% số tử vong vì nhiễm khuẩn đường hô hấp. Nguy cơ hen suyễn và thở khò khè ở trẻ dưới 1 tuổi ăn sữa bột cũng cao hơn 50% so với trẻ được bú mẹ từ 9 tháng trở lên,

Theo các nhà khoa học thì trẻ bú sữa mẹ nguy cơ bị tim mạch ít hơn. Các kết quả trắc nghiệm từ ngữ, trí thông minh cũng cho thấy những trẻ bú mẹ từ 6 tháng trở lên có số điểm cao hơn so với bạn cùng lứa được nuôi hoàn toàn bằng sữa bột. Không những thế, khi cho trẻ bú mẹ cũng là dịp để người mẹ chuyện trò, vuốt ve với trẻ, để trẻ cảm nhận được tình yêu thương từ mẹ ❐

HỒNG HẢI

CHĂM SÓC SỨC KHỎE BẰNG ĐÔNG Y:

Rối loạn kinh nguyệt

Kinh nguyệt đến không đúng chu kỳ còn gọi là rối loạn kinh nguyệt không định kỳ hoặc kinh hành tiên hậu vô định, nguyệt kinh tiên hậu vô định kỳ hoặc nguyệt kinh thiên kỳ.

Chứng kinh nguyệt rối loạn có liên hệ với Can và Thận, trong đó Can khí không đều làm cho khí nghịch lên là chính. Can khí, Can huyết thái quá hoặc bất cập làm cho huyết hải khi đầy khi vơi bất thường khiến cho kinh kỳ bị rối loạn.

Trên lâm sàng thường gặp các triệu chứng:

Chứng Tỳ hư: Sắc mặt xanh vàng, da thịt phù, tinh thần uể oải, tay chân lạnh, hồi hộp, chóng mặt, hơi thở ngắn, thiếu sức, miệng nhạt, ăn ít, tiêu lỏng, rêu lưỡi mỏng, nhạt hoặc trắng nhớt, bụng đầy, mạch hư, trì.

Chứng Can khí uất: Kinh nguyệt lúc sớm lúc trễ, trồi sụt không đều, kinh nguyệt không thông, trước hoặc đầu lúc hành kinh thì bụng dưới đau, ngực sườn đầy tức, tinh thần bực dọc, hay cáu gắt, sắc mặt không tươi sáng, lưỡi nhạt, rêu lưỡi mỏng, đau bụng khi hành kinh, mạch Huyền, Tế.

Chứng Huyết ứ: Trước khi hành kinh và lúc bắt đầu có kinh bụng dưới căng, đau, có khối u, đè vào thấy đau hơn, kinh đến lúc sớm lúc trễ.

Chứng Thận hư: Kinh đến sớm hoặc trễ, lượng ít, màu nhạt, trong, dẻo, sắc mặt sạm đen, váng đầu, ù tai, lưng đau, bụng dưới sệ xuống, lưỡi nhạt, rêu lưỡi mỏng, mạch trầm, Nhược. Nếu Can uất thận hư, biểu hiện kinh nguyệt không đều, lượng kinh ra nhiều hoặc ít, khi hành kinh thì đau lưng, mỏi gối. Trước khi hành kinh thì vú sưng đau, tâm phiền, dễ tức giận, lưỡi đỏ tối, rêu lưỡi trắng, mạch Huyền Tế.

Theo đông y, để chữa trị tùy từng triệu chứng sẽ có các bài thuốc khác nhau. Ví dụ bổ thận, ích khí, dưỡng huyết, điều kinh, dùng bài Cố Âm Tiễn (Cảnh Nhạc Toàn Thư) thêm Nhục quế, Phụ tử, Bổ cốt chỉ (Giản Minh Trung Y Phụ Khoa Học). Bao gồm nhân sâm ôn nguyên khí, thục địa, sơn thù tư thận, ích âm ; thỏ ty tử, bổ cốt chỉ bổ thận dương, ích tinh khí; ngũ vị tử tư thận, liễm âm, chỉ tả; sơn dược cố thận, bồi tỳ, chỉ tả; nhục quế, phụ tử bổ mệnh môn hỏa; viễn chí giao thông tâm thận làm cho thủy hỏa tương tế, thủy đầy đủ, hỏa mạnh lên, âm bình, dương bí thì kinh nguyệt tự điều hòa.

Cũng với vị nhân sâm có bài Sơn quân bạch đới hoàn gồm các vị : nhân sâm, bạch truật, phục linh, cam thảo, xuyên khung, đương quy, ích mẫu, bạch thược, thục địa, hương phụ...Bài thuốc này ngoài tác dụng chữa trị kinh nguyệt không đều còn sử dụng trong các trường hợp đau bụng khi hành kinh, xích bạch đái hạ, viêm nhiễm âm đạo, đau ngang thắt lưng, nhức mỏi chân tay, đau hai bên dây chằng ❐

BÁC SĨ MAI HỒNG

Trong tình hình giá xăng dầu lên cao chóng mặt, môi trường tràn đầy khí khói thải dẫn tới hiện tượng trái đất nóng lên như hiện nay, những chiếc ô tô tiết kiệm năng lượng và ít gây ô nhiễm được người tiêu dùng ưa chuộng. Tạp chí công nghệ CNET vừa đưa ra danh sách bình chọn 12 mẫu xe ít gây hại môi trường nhất của năm 2008.

12 ô tô "xanh" nhất năm 2008

1. HONDA CIVIC GX

Civic GX hoàn toàn xứng đáng với ngôi vị ô tô "xanh" nhất với khả năng thải ít khói và khí nhà kính do chạy bằng năng lượng tự nhiên. Chiếc xe này sử dụng động cơ 4 kỳ 1.8l tiêu hao 9,8l/km tại thành phố và 6,5l/km tại đường cao tốc. Nó còn được Cơ quan môi trường California (CARB) đánh giá là Phương tiện vận chuyển công nghệ cao không khí thải.

2. TOYOTA PRIUS

Dòng xe này được thiết kế sử dụng năng lượng điện song song, cho phép tái sản sinh năng lượng động lực học có thể bị cạn kiệt thành năng lượng vận động cho xe. Chủ nhân của nó có thể lựa chọn giữa sử dụng năng lượng điện khi lái xe ở tốc độ thấp hay sử dụng động cơ 4 kỳ 1.5l. Xe này tiêu hao 5,23l/km ở thành phố và 4,9l/km ở đường cao tốc; cũng được CARB coi là Phương tiện vận chuyển công nghệ cao không khí thải.

3. HONDA CIVIC CỠ NHỎ

Sử dụng động cơ 4 kỳ 1.3l tạo khả năng tiết kiệm năng lượng và ít khí thải tuyệt vời cho dòng xe Honda Civic cỡ nhỏ. Mức tiêu hao năng lượng của dòng xe này là 5,9l/km ở thành phố và 5,23l/km ở đường cao tốc. Theo đánh giá của CARB, loại xe này cũng là phương tiện không khí thải.

4. SMART FOR TWO

Chiếc xe nhỏ xíu với 2 chỗ ngồi này thực sự gây ấn tượng cho người dùng tại Mỹ vì sử dụng động cơ 1l và hệ thống chạy bằng năng lượng điện. Mức độ tiêu thụ năng lượng là 7,13l/km ở thành phố và 5,74l/km ở đường cao tốc. Tuy nhiên, Smart for Two chỉ được CARB coi là Phương tiện ít khí thải.

5. TOYOTA YARIS

Yaris được CARB chấm điểm là phương tiện ít khí thải, có khả năng tiêu thụ 8,11l/km ở thành phố và 6,53l/km ở đường cao tốc. Dòng xe này có động cơ 4 kỳ 1.5l không tích hợp công nghệ đặt giờ thay đổi van nhiên liệu và điều chỉnh hiệu quả.

6. NISSAN HYBRID

Dòng xe hybrid đầu tiên của Nissan sử dụng hệ thống được xây dựng dựa trên công nghệ hybrid của Toyota và chế độ sử dụng năng lượng song song. Nhờ thế, dòng xe này có khả năng sử dụng năng lượng lớn hơn bất kỳ loại xe nào với động cơ 4 kỳ 2.5l. Tuy nhiên, mức độ tiêu hao năng lượng của xe này không thực sự khiêm tốn: 7,13l/km trong thành phố và 6,72l/km ở đường cao tốc. Nissan hybrid cũng được coi là Phương tiện không khí thải (CARB)

7. TOYOTA CORROLA

Động cơ 4 kỳ 1.8l cho phép Corrola tiêu hao 8,4l/km trong thành phố và 6,36l/km ở đường cao tốc trong khi tạo ra một lượng khí thải rất ít. Động cơ của Corrola được đánh giá hiệu quả hơn bất kỳ các động cơ sử dụng công nghệ cao cấp khác hiện nay.

8. MINI COOPER

Các đời Mini Cooper và Cooper Clubman được trang bị động cơ 4 kỳ 1.6l, đạt mức tiêu hao năng lượng là 8,4l/km trong thành phố và 6,36l/km trên đường cao tốc. Được CARB đánh giá là Phương tiện ít khí thải.

9. FORD FOCUS

Ford là hãng xe duy nhất tại Mỹ có xe lọt vào danh sách những xe "xanh" nhất của năm 2008. Với động cơ 4 kỳ 2l, mẫu xe Ford Focus gây ấn tượng với khả năng thải ít khí thải ra môi trường và giành danh hiệu do CARB bình chọn.

Mức tiêu hao năng lượng của dòng xe Mỹ này là 9,8l/km trong thành phố và 6,72l/km ở đường cao tốc.

10. TOYOTA CAMRY HYBRID

Camry Hybrid là dòng xe sedan kích thước trung bình với một động cơ có kích thước lớn nhất nhì trong số xe lọt vào danh sách này. Tuy nhiên kích thước của động cơ Camry Hybrid được làm nhẹ bớt bởi hệ thống hybrid, cho phép xe có khả năng tiêu hao 7,13l/km ở thành phố và 6,92l/km ở đường cao tốc. Là một trong những phương tiện không khí thải do CARB chọn.

11. HONDA CIVIC

Tuy không thể "xanh" bằng dòng xe chạy bằng năng lượng tự nhiên hay hybrid, song Civic cũng không quá tốn xăng với mức 9,05l/km trong thành phố và 6,92l/km ở đường cao tốc. Dòng xe này được trang bị động cơ 4 kỳ 1.8l và lọt vào danh sách Phương tiện ít khí thải của CARB.

12. HONDA FIT

Honda đã áp đảo toàn bộ danh sách những xe xanh nhất của năm 2008 với các mẫu xe của mình. Fit là dòng xe thứ 3 của Honda lọt vào danh sách này, song không gây ấn tượng mạnh bởi chỉ được CARB đánh giá là Phương tiện ít khí thải. Xe chạy bằng xăng, sử dụng động cơ 4 kỳ 1.5l và có mức độ tiêu hao năng lượng là 8,4l/km trong thành phố và 6,92l/km ở đường cao tốc.

UYÊN MINH *(Theo Cnet)*

BẠN CÓ BIẾT?

Vì sao một số loài chim có bộ lông nhiều màu sắc?

***Hỏi:** Trong thế giới động vật, tôi thấy loài chim có nhiều màu sắc rực rỡ nhất. Vì sao lại có hiện tượng thú vị này?*

NGUYỄN XUÂN TUẤN
(Thị trấn Chư Sê, Gia Lai)

Giải đáp: Đúng là trong thế giới động vật, loài chim được coi là có nhiều mầu sắc rực rỡ nhất. Chim yến có mầu vàng, chim sáo có mầu nâu, chim công có mầu xanh biếc... Đặc biệt chim vẹt có mầu rực rỡ và phong phú hơn cả. Có loại vẹt mầu xanh, vàng, đỏ... lại có cả loại vẹt trên bộ lông pha trộn các mầu nom thật là lộng lẫy.

Mầu sắc của lông chim khác nhau chủ yếu là để hoà đồng với môi trường xung quanh , giúp chúng có thể dễ dàng lẩn trốn kẻ thù. Điều này có thể thấy rõ trên bộ lông của các loài chim sống ở hoang mạc thì mầu sắc nhạt gần như mầu cát. Còn bộ lông của những loài chim sống ở phương Nam có khí hậu nóng ẩm, thảm thực vật phong phú với đủ loại mầu sắc của muôn hoa thì chim có rất nhiều mầu khác nhau rất sặc sỡ.

Bên cạnh đó, mầu sắc của lông chim cũng góp phần giúp nó tạo ra sự chú ý và hấp dẫn bạn tình. Thường trong thế giới loài chim, con đực luôn được thiên nhiên ưu ái ban cho bộ lông có mầu sắc đẹp hơn con cái. Đây là kết quả khống chế của kích thích tố sinh dục. Điều này thể hiện rất rõ khi lấy tinh hoàn của gà trống con chuyển sang gà mái con và ngược lại thì thấy khi lớn lên gà trống lại có bộ lông mầu nhạt của gà mái, còn bộ lông sặc sỡ của gà trống lại được gà mái khoác lên mình ❐

VŨ KIM DŨNG

Xiôncốpki

Cônxtantin Êđuaôvich Xiôncốpxki sinh năm 1857 và qua đời ngày 19-9-1935 tại Liên Xô.

Các nhà khoa học thế giới công nhận Xiôncốpxki là ông tổ ngành du hành vũ trụ.

Xuất thân là nhà giáo, từ năm 28 tuổi, ông đã quyết hiến trọn đời mình cho công cuộc nghiên cứu về hàng không vũ trụ. Ngay từ năm 1898, ông đã viết cuốn "Thám hiểm các khoảng không vũ trụ bằng máy bay phản lực".

Cách mạng Tháng Mười Nga (năm 1917) đã chắp cánh cho Xiôncốpxki phát huy hết tài năng. Toàn bộ công trình của ông gồm hơn 150 tác phẩm và ông trở thành viện sĩ Viện Hàn lâm khoa học Liên Xô.

Đáng tiếc sau khi ông qua đời 22 năm, những ước mơ của ông mới thành hiện thực. Năm 1957, vệ tinh nhân tạo đầu tiên của Liên Xô mới được phóng vào vũ trụ ❐

N.Đ

Số 37 (464) thứ Năm 11.9.2008 KHUYẾN HỌC & DÂN TRÍ

"Ma men" và những vụ án cười ra nước mắt

Chuyện một người say rượu, nhảy xuống sông bơi và tử vong gần đây ở xã Thới Thạnh, huyện Cờ Đỏ, TP. Cần Thơ chỉ là một trong rất nhiều vụ việc cười ra nước mắt về sự "nổi hứng" bất chợt của các "đệ tử lưu linh".

❖ Ảnh minh hoạ

Từ ban hành "luật nhậu"...

Mới đây, TAND Cần Thơ đưa ra xét xử một vụ án giết người vì rượu. Vụ án khá đặc biệt vì không xuất phát từ kiểu hành xử yêng hùng thường thấy ở các bợm nhậu. 6 thanh niên hiền lành, chất phác phải đứng trước vành móng ngựa chỉ vì cái "luật nhậu" tai quái.

Vụ việc xảy ra tại quận Ô Môn (Cần Thơ), bảy chàng trai trên dưới tuổi 20 rủ nhau ra bè nuôi cá do Đào Vũ Anh trông coi giữa sông để nhậu. Nhóm mang theo một thùng bia, bắt cá bè lên luộc. Bia đổ luôn vào thùng đựng nước đá, múc ra từng ly, uống chuyền vòng cứ hai người hết một ly.

Nổi hứng, một thành viên trong nhóm tuyên bố: "Quốc có quốc pháp, nhậu có nhậu quy; uống hết thùng bia mới được nghỉ, ai muốn nghỉ trước thì phải nhảy xuống sông cho ướt hết quần áo". Uống được ba vòng, anh Phạm Phú Huy bỏ cuộc và tự nguyện chấp hành "luật". Tuy nhiên Huy không nhảy xuống nước mà lại chui vào giường nằm nghỉ.

"Luật nhậu" đã ban, không thể không thi hành, Đào Duy Anh và Trần Hồng Quân bước tới người ôm chân kẻ cầm tay Phạm Phú Huy nhấc lên và ném xuống sông. Huy kêu lên inh ỏi, hai "nhân viên thi hành án" quay lại bàn nhậu cười sặc sụa, nhậu tiếp. Nhậu một lúc, cả nhóm mới giật mình nháo nhào vì không thấy Huy quay lên. Họ chia nhau lặn tìm nhưng không thấy.

Đến nửa đêm, dân ấp tìm thấy xác Huy chết đuối trên sông. Lúc này, các bợm nhậu mới biết Huy không hề biết bơi. Tòa án xét xử Đào Duy Anh và Trần Hồng Quân tội "vô ý làm chết người". Tuy nhiên, tòa bị hoãn đi hoãn lại vì còn phải xem xét truy tố 4 bợm nhậu còn lại tội không cứu người gặp nguy hiểm.

... đến làm "ông trời"

Võ Văn Sul, 18 tuổi, trú tại xã Trung An, huyện Thốt Nốt, TP. Cần Thơ không biết chữ, không nghề nghiệp, hằng ngày phải đi làm thuê kiếm ăn. Phần lớn tiền kiếm được Sul đều quy đổi thành... rượu. Một lần say rượu về nhà lúc giữa khuya, không có tiền trả xe ôm, Sul phải xin tiền cha là ông Ngon. Ông Ngon trả tiền xong cằn nhằn, Sul chẳng nói chẳng rằng, vào trong nhà lục tìm giấy chứng minh nhân dân và sổ hộ khẩu của ông Ngon, đem ra xé bỏ trước mặt ông.

Nổi nóng, ông Ngon xông đến định cho con một trận. Chưa kịp đánh, Sul đã vào bếp cầm con dao đuổi cha chạy trối chết. Không chém được cha mình, Sul về nhà thản nhiên châm lửa đốt căn nhà mà hai cha con vẫn ở. Hàng xóm thấy nhà cháy xông vào dập lửa, Sul cầm con dao sắc lẹm, huơ huơ lên đầu tuyên bố: "Nhà tao tao đốt, thằng nào chữa lửa tao chém".

Tuy nhiên, chòm xóm vẫn khống chế được tên say rượu và dập tắt đám cháy. Sau khi mọi người ra về, Sul lại tiếp tục vào nhà lấy chiếc áo của hai cha con, châm lửa, quăng tiếp vào căn nhà. Hàng xóm ngán ngẩm không cứu hỏa nữa, Sul vừa cầm dao vừa nhảy tưng tưng, tự xưng là "ông trời", muốn gì được nấy.

Một lúc sau, công an có mặt, yêu cầu Sul bỏ dao xuống. "Ông trời con" không những không sợ, nghênh mặt tuyên bố "Các ông xông vào, tôi sẽ đâm vào bụng mình để tự sát". Lợi dụng lúc sơ hở, lực lượng công an đã khống chế được Sul; ngôi nhà cháy rụi, Sul trở thành bị cáo của vụ án "Hủy hoại tài sản", bị TAND thành phố Cần Thơ tuyên phạt 1 năm tù. Tòa phúc thẩm thấy Sul tỏ thái độ ăn năn nên giảm nhẹ hình phạt xuống 9 tháng tù ❒

NHẬT TRƯỜNG

DẠY CON NÊN NGƯỜI

"Chi phèo"

● VŨ DUY THÔNG

Ngay ở đầu ngõ nhà tôi có ông Chi xích lô vốn là công nhân về hưu một cục (lĩnh tiền hưu một lần) từ chục năm nay. Ngõ phố vốn chỉ có vài nhà, sau này người ta cứ lấn bãi rác, lấn hồ dài mãi ra, giấy tờ nhộm nhoạm, dân tứ xứ nên không biết từ bao giờ ngõ có cái tên là Ngõ Liều. Liều là liều với phường, với quận, với cả thành phố và liều với nhau. Kê khai nhà đất, toàn đất lấn chiếm, liều không khai báo nộp tiền vệ sinh đường phố, tiền dân phòng liều không đóng. Đặt đường ống, đặt công tơ nước, liều không làm, cứ phá ống ra mà đưa nước vào nhà. Tiền điện hàng tháng, liều nợ. Đã liều với trên được thì cũng sẵn sàng liều với láng giềng, khối phố. Nửa đêm nhạc ầm ĩ, xe máy gầm rú, cãi nhau ầm ầm cũng phải mặc kệ. Vứt rác ra đường, đổ nước bẩn tung toé, ai thích cứ việc làm không được can thiệp. Nếu ai định phê bình, góp ý sẽ bị chửi, bị coi là "rách chuyện", nếu không bị chửi, bị doạ thì cũng vỡ ngói, bẩn tường nhà. Liều là thế, nhưng liều hơn cả vẫn là ông Chi xích lô.

Ông Chi có chút chữ nghĩa từ hồi còn làm công nhân cao su, lại chăm đọc báo nên chuyện gì cũng tỏ tường, cũng lý sự được. Võ của ông là chửi và viết đơn kiện. Ông cơi nới nhà trùm kín chân cột điện, ngành điện đến lập biên bản, ông vờ uống rượu say nằm ngủ, con dao bầu để ngang bụng, nhân viên thanh tra khiếp vía. Nhà xây xong, công nhân điện trèo thang lên sửa dây, vỡ tôn nhà ông, ông bắt đền hai trăm nghìn đồng. Bắt ông xuất trình giấy tờ nhà đất, ông đứng chửi chính quyền phường tham nhũng, thu tiền đất không nộp Nhà nước, rồi viết đơn kiện lên thành phố cái ông chủ tịch phường 4 khoá trước, đã chết cuối năm ngoái. Cuộc kiện tụng kéo dài sáu tháng, chẳng biết ai đúng, ai sai, đành xử hoà. Đất nhà ông được hợp thức hoá, chỉ cần nộp ít tiền lệ phí. Nhà ông ở đầu ngõ, cả dãy liền hùa theo ông đòi hợp thức hoá, chính quyền đành chịu. Sau việc này, ông trở thành ân nhân của ngõ. Ông khoái lắm, đi đâu cũng oang oang:

- Người ta cứ chê dân xóm liều, nhưng liều mà được thì liều chứ sợ gì, bà nhỉ?

Bà bán riêu cua rót cho ông thêm chén rượu trắng:

- Thì ai bảo sao. Lần sau có việc gì ông cứ bảo hàng xóm láng giềng, chúng tôi cùng liều với ông, ông Chi Phèo ạ.

- Chí Phèo, không phải là Chi Phèo, đúng là dốt. Nhưng mà Chí Phèo hay Chi Phèo cũng được, còn hay hơn cái tên Chi xích lô ❒

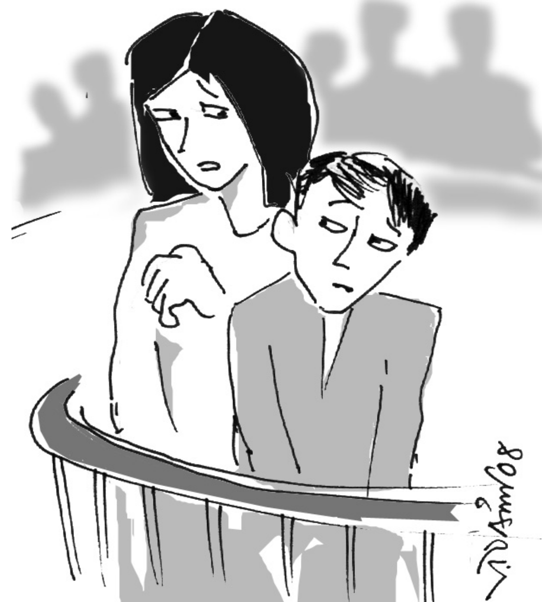
Cạn tình mẫu tử

Đứng trước vành móng ngựa, cả mẹ và con trai cùng bị truy tố về tội giết người. Người mẹ khi bị bắt đã khai nhận con trai tham gia vụ án đang bỏ trốn. Con trai trước toà nằng nặc "tố" mẹ chủ mưu, sai mình và bạn làm bậy...

Vụ án mạng xảy ra có sự tham gia của cả 2 mẹ con Mậu Thị Hạnh (SN 1966, trú tại thị trấn Kỳ Sơn, huyện Kỳ Sơn, Hòa Bình) và Phùng Quyết Việt (SN 1987). Một người đã mất mạng, anh thợ ngoại tỉnh lên thành phố làm thuê ở một xưởng cơ khí Nguyễn Văn Hường (SN 1985, quê Cẩm Khê, Phú Thọ). Đêm 9/5/2007, Hường cùng 3 người bạn đèo nhau đi ăn tại chợ Phùng Khoang (Trung Văn, Từ Liêm). Ăn xong, cả nhóm ra đường Nguyễn Trãi uống nước. Khi đến trước cửa số nhà 444, Hường và 2 cậu bạn cùng quê Nguyễn Văn Tính, Nguyễn Văn Hùng có ý trêu ghẹo một cô gái đang đứng ven đường. Một thanh niên khác đứng gần đó tham gia, mắng 2 tay "ghẹo gái" thay khổ chủ dẫn tới cuộc cự cãi rồi lao vào ẩu đả. Bị 3 gã trai dồn đánh, người thanh niên không thể chống cự, phải tháo chạy về hướng Hà Đông.

Lúc này, Mậu Thị Hạnh đang đứng gần đó lập tức điện thoại cho Khuất Thanh Xuân (SN 1987, ở tập thể Công ty Xây dựng số 1, Thanh Xuân Bắc) - bạn của con trai, gọi cả 2 đến để giải quyết vụ ẩu đả vừa xảy ra. Khoảng 5 phút sau, Phùng Quyết Việt và Khuất Thanh Xuân mỗi người một xe máy phóng tới. Mậu Thị Hạnh đưa cho Xuân một tuýp nước rồi chỉ về phía Hường và lệnh "xử lý". Ngay sau mệnh lệnh của Hạnh, Xuân giơ cao tuýp nước và vụt 2 phát vào lưng, một phát vào đầu anh Hường.

Hường ôm đầu bỏ chạy. Xuân, Hạnh và Việt đuổi theo Hường, tiếp tục đánh cho đến khi anh ngã gục xuống lòng đường. Chưa hả cơn tức, Xuân, Hạnh và Việt quay lại đánh Hùng và Tính khiến hai anh cũng bị thương tích và nằm gục dưới đất. Hạnh còn nhào đến, đánh tới tấp cô gái đi cùng với nhóm của Hường cho đến khi cô gái van xin... Do vết thương quá nặng nên anh Hường đã chết vào hồi 11h cùng ngày tại xưởng làm thuê ở số 80, tổ 21 Vĩnh Hưng, Hoàng Mai vì xuất huyết, tụ máu nội sọ. Xuân và Việt cùng bỏ trốn ngay sau đó. Ngày 25/1/2008, Xuân bị bắt theo lệnh truy nã. 2 tháng sau Việt cũng sa lưới, từ lời khai của Mậu Thị Hạnh.

2 mẹ con giáp mặt nhau trước vành móng ngựa, đứng 2 bên Khuất Thanh Xuân. Ngay từ lời khai đầu tiên, Việt chỉ qua phía Hạnh, "tố" mẹ là người "đầu têu" mọi việc. Hạnh thì một mực khẳng định mình đứng ngoài cuộc. Người đàn bà hơn 40 tuổi vừa dứt lời, Việt "đế" ngay: "Thế không phải bà là người điện gọi bọn tôi tới "đánh hôi"? Mà bà điện cho Xuân, không phải cho tôi nhé". "Thưa toà, cháu chỉ vô tình tham gia vì Xuân nói có mẹ ở đấy" - cậu con trai mồm mép, thanh minh ngay với HĐXX.

Hạnh lập tức nước mắt ngắn dài, vật vã trước toà: "Tôi coi như không có đứa con như nó. Bao công nuôi nấng, trời ơi". Cậu con trai đứng cách bên lầm bầm một câu: "Bà nuôi dạy tôi sao, phải nói quăng ra đường mới đúng...". Màn cãi vã của 2 mẹ con khiến những người ngồi ghế xét xử cũng phải lắc đầu ngao ngán.

Cả 2 cùng nhận mức án 20 năm tù giam. Việt tỏ ra hỉ hả, đắc thắng khi được "kết" mức độ phạm tội thấp hơn, chỉ phải nhận 14 năm tù giam. Ngoài mức án, không biết cả 2 con người, là mẹ là con có thoả nguyện được với quyết định đoạn tình của mình ❒

THÁI ANH

GS Tôn Thất Tùng
Thiên tư trác việt - Tính cách mạnh mẽ

● HÀM CHÂU

23 tuổi, lần đầu tiên trên thế giới, ông mô tả chính xác các mạch máu trong gan. 27 tuổi, trở thành "cha đẻ của cắt gan có kế hoạch". Là Trưởng khoa Ngoại Đại học Y Hà Nội khi mới 28 tuổi (1940). Trước Cách mạng Tháng Tám, nhà nghiên cứu ấy đã công bố 63 công trình trên các tạp chí y học Pháp ở Paris và ở Viễn Đông. Được Chủ tịch Hồ Chí Minh cảm hoá ngay trong lần gặp đầu tiên.

Kỳ I: Tuổi thanh xuân nhiều khám phá, sáng tạo

Tâm hồn trẻ dễ bị thương tổn

GS Tôn Thất Tùng sinh ngày 10-5-1912 (kém GS Hồ Đắc Di đúng một giáp) ở Thanh Hoá, nhưng sống qua thời thơ ấu và niên thiếu ở Huế. Gia đình ông thuộc dòng dõi hoàng gia, có một ngôi nhà rường, với thửa vườn rộng bao quanh, sát bên bờ con sông Hương, phía trên cầu Bạch Hổ, nhìn sang cồn Dã Viên.

Thời trẻ, anh Tùng học Trường Bưởi, Hà Nội (tên chính thức là Trường trung học Bảo hộ), sống trong nhà GS Hồ Đắc Di ở phố Hàng Bông. Tâm hồn trẻ trung, dễ bị thương tổn, anh bắt đầu cảm thấy có điều gì đó bất ổn, khiến lòng anh luôn đau đớn.

"Mỗi lần ra đường là một lần tức giận - sau này, GS Tôn Thất Tùng viết. Đường đi lại đều phải nhường cho đám Tây đầm thực dân hay trẻ con Tây lai. Lắm khi chúng rất láo xược đối với trẻ con và người dân lao động nước ta. Chúng nói chuyện với nhau ngay trước mặt tôi, chê cười những tập quán của dân mình, coi tôi như một kẻ đã tách khỏi dân tộc mình rồi! Có lúc tôi cáu tiết, nổi khùng lên với chúng thì chúng quắc mắt nhìn tôi, cười khẩy, rồi nói với cái thế của kẻ thắng trận: "Anh quên là người Pháp đã chiếm thành Nam Định và thành Hà Nội chỉ với vài ba chục người lính thôi ư?"

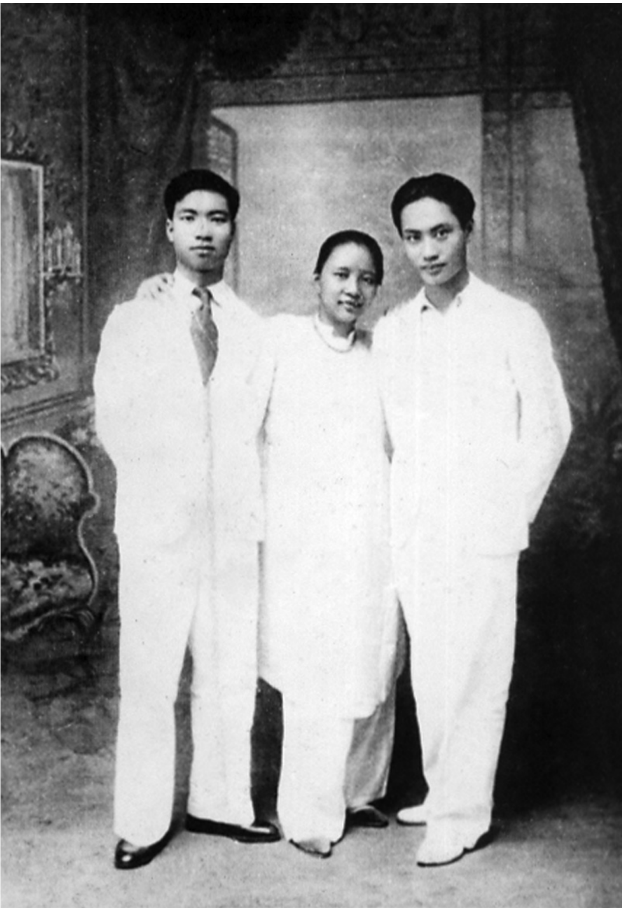
Chán ngấy đám quan lại ở Huế một mặt thì sợ Tây như sợ hổ, mặt khác lại chà đạp lên người dân lao động nước mình, anh muốn học ngành y để khi ra đời có thể làm một nghề "tự do", không lệ thuộc vào Nam triều hay chính quyền thực dân.

BS Tôn Thất Tùng kết hôn với bà Vi Nguyệt Hồ, cháu nội cụ Tổng đốc Vi Văn Định. Bà Vi Nguyệt Hồ là cháu gọi bằng cô ruột hai bà Vi Kim Ngọc (vợ GS Nguyễn Văn Huyên) và Vi Kim Phú (vợ GS Hồ Đắc Di). Sau này, đại gia đình "ba chàng rể nhà họ Vi" sẽ sống hoà thuận bên nhau ở Chiêm Hoá, Tuyên Quang trong những năm kháng chiến chống Pháp.

Được tặng Huy chương Bạc của Đại học Paris

Với thiên tư trác việt và tính cách mạnh mẽ, Tôn Thất Tùng vùi đầu vào học tập và nghiên cứu. Mùa đông năm 1935, khi mới 23 tuổi, anh thường đến mổ xác tại Viện Giải phẫu do GS Huard phụ trách. Một buổi chiều u ám và giá lạnh nhưng, đối với anh, thật đáng nhớ suốt đời. Anh bỗng phát hiện một lá gan tử thi đầy những giun là giun; tất cả các ống mật và mạch máu trong gan dường như đều bị nhồi kín bằng vô số con giun lớn nhỏ! Sờ nắn, lần theo những con giun ấy, với mấy ngón tay khéo léo và một cái nạo (curette), anh phẫu tích tất cả các ống mật và mạch máu trong gan. Phẫu tích bằng cái nạo là một sáng kiến độc đáo của anh, nhờ cách đó, chỉ trong 15 phút, anh đã có thể phơi trần các ống mật và mạch máu trong gan để mô tả chúng một cách chính xác nhất.

Trong vòng bốn năm sau đó (1935-1939), Tôn Thất Tùng làm cái công việc buồn tẻ đến rợn người: mổ hơn 200 lá gan người chết! Anh phẫu tích tất cả các lá gan ấy, vẽ thành sơ đồ, rồi đối chiếu chúng với nhau để tìm ra những nét chung. Từ đó anh viết bản luận văn tốt nghiệp bác sĩ y khoa nhan đề: Cách phân chia các mạch máu trong gan. Đây thật sự là một khám phá y học bởi vì từ thời cổ đại Hy Lạp cho đến lúc bấy giờ, chưa ai mô tả các mạch máu trong gan được rõ ràng, cặn kẽ như Tôn Thất Tùng. Bản luận văn được tặng Huy chương Bạc của Đại học Paris (Trường Y Hà Nội lúc bấy giờ là một bộ phận của Đại học Paris).

❖ GS Tôn Thất Tùng (bên phải) và GS Bửu Hội thời trẻ.

Cha đẻ của cắt gan có kế hoạch

Sau khi nắm chắc các tĩnh mạch trong gan, năm 1939, Tôn Thất Tùng lần đầu tiên trên thế giới thành công trong việc cắt gan có kế hoạch. Trước ông, một số nhà phẫu thuật Đức, Anh, Nga... cũng đã từng cắt gan, tổng cộng 87 trường hợp, nhưng không theo một kế hoạch nào cả! Sở dĩ phải làm liều như vậy là vì trước ông, chưa ai trên thế giới mô tả được đầy đủ, kỹ càng các mạch máu trong gan; do đó, các nhà phẫu thuật đành cứ phải nhắm mắt làm liều, cắt gan một cách vu vơ, gặp mạch máu nào thì buộc lại, nếu chẳng may bỏ sót - điều này rất dễ xảy ra - thì sau khi đóng bụng lại, người bệnh sẽ chết do chảy máu hay do hoại tử gan! Công trình của Tôn Thất Tùng được gửi tới Viện Hàn lâm Phẫu thuật Paris nhưng lúc đó, chưa ai tin phương pháp của ông!

Nhiều năm sau, thế giới mới hiểu thấu và công nhận phương pháp do Tôn Thất Tùng đề xướng vào năm 1939 - khi ông mới 27 tuổi - và nhà y học Việt Nam mới được công nhận là "cha đẻ của cắt gan có kế hoạch", được tặng Giải thưởng phẫu thuật quốc tế Lannelongue, được bầu làm Viện sĩ Viện Hàn lâm Phẫu thuật Paris.

Người Việt Nam thời thuộc Pháp hầu hết thiên về tiếp thụ những kiến thức khoa học sẵn có, chứ chẳng mấy ai nuôi cao vọng tìm tòi, phát minh cái mới. Tôn Thất Tùng là trường hợp đặc biệt hiếm thấy: Từ năm 1936 đến năm 1945, ông đã công bố 63 công trình trên các tạp chí y học của Pháp ở Paris và ở Viễn Đông. Với thành tựu khoa học vượt trội, không thể phủ nhận đó, năm 1940, ông được nhà cầm quyền Đông Dương bổ nhiệm làm Trưởng khoa Ngoại Đại học Y Hà Nội, khi mới 28 tuổi.

Mến phục Việt Minh, được Bác Hồ cảm hoá

Ngày 9-3-1945, Nhật đảo chính Pháp.

Hôm ấy, BS Tùng mổ cho một thanh niên ta bị Nhật tra tấn rất dã man: một anh thợ sắp chữ. Lúc hấp hối, anh ấy cầm lấy tay bác sĩ, khuyên ông nên tin vào tương lai dân tộc. Ông bắt đầu suy nghĩ nhiều về phẩm chất người cán bộ Việt Minh.

Sau này, GS Tôn Thất Tùng viết trong hồi ký:

"Cách mạng Tháng Tám bùng nổ ở Hà Nội như một ngọn lửa hồng. Cùng với anh em Việt Minh, chúng tôi giành chính quyền ở Bệnh viện Phủ Doãn. Chỉ cần nổ ba phát súng là ông Chánh y tế Nhật và ông Phó y tế Pháp bỏ chạy; ông trước với lưỡi gươm dài lòng thòng, ông sau với cái cặp đầy hồ sơ (...).

Một hôm tôi được mời gấp đến xem bệnh cho một "lão đồng chí". Bước vào phòng, tôi thấy một ông già gầy xanh nhưng có đôi mắt rất sáng. Đó là Bác Hồ kính yêu của chúng ta. Và từ cuộc gặp đầu tiên hôm ấy tâm hồn tôi chuyển biến theo cách mạng dưới ánh sáng đôi mắt Bác Hồ.

Tôi được nghe các bạn tôi xì xào rằng Bác Hồ chính là Nguyễn ái Quốc đó. Nguyễn Ái Quốc! Cái tên tôi rất quen biết. Từ khi còn học Trường Bưởi, tôi đã nghe nói đến nhà yêu nước vĩ đại này mà tin đồn là đã chết trong một nhà lao ở Hồng Kông. Câu hỏi "Cụ có phải là Nguyễn Ái Quốc không?" luôn vương vấn trong óc tôi. Nhiều lúc tôi định hỏi nhưng rồi không bao giờ dám hỏi cả! Thường thì sau khi tôi tiêm thuốc cho Bác, Bác hay giữ tôi lại để hỏi chuyện công việc, gia đình. Biết vợ tôi vừa sinh con trai đầu lòng, Bác nói: "Để tôi đặt tên cho nó. Tên chú có bộ mộc, nên tôi đặt tên cho con chú là Bách".

Tìm thuốc và dụng cụ Y tế mang lên chiến khu

Những ngày sau đó, quân Tàu "phù" của tướng Lư Hán tiến vào Hà Nội như nước lũ, với danh nghĩa quân Đồng Minh tước vũ khí quân Nhật. Bám đuôi chúng là một số người Việt thuộc mấy đảng chính trị theo Tưởng Giới Thạch. Một hôm, tại Bắc Bộ phủ, BS Tôn Thất Tùng nghe "Phó Chủ tịch nước" Nguyễn Hải Thần phát biểu ý kiến bằng thứ tiếng lơ lớ như người nước ngoài nói tiếng Việt. Ông thầm nghĩ: "Một anh chàng đã quên cả tiếng mẹ đẻ thì còn gì để mà nói đến khả năng cứu vãn đất nước khỏi ách đế quốc!"

Cùng đóng với quân Tàu Tưởng ở Bệnh viện Đồn Thuỷ có hai cố vấn Mỹ. Chính phủ ta giao cho GS Hồ Đắc Di và BS Tôn Thất Tùng tiếp hai vị khách Mỹ kia. Một hôm, Patton - tên một vị cố vấn - châm chọc hỏi:

- Các anh nghĩ sao khi đi theo một chính phủ mà trong quốc khố chỉ còn một triệu bạc?

GS Di bình tĩnh trả lời bằng tiếng Pháp:

- Mais c'est notre gouvernement! (Nhưng đó là chính phủ của chúng tôi!)

Lặng lẽ chuẩn bị cho kháng chiến, BS Tùng được giao nhiệm vụ tìm kiếm thuốc men và dụng cụ y tế để mang dần lên chiến khu. Hầu hết các bác sĩ, y tá trong Bệnh viện Đồn Thuỷ - nơi GS Hồ Đắc Di làm Giám đốc - đều ngả theo cách mạng. Nhưng cái khó là, ở cổng ra vào, bọn Tàu Tưởng vẫn bố trí một tên lính Nhật đứng gác, lăm lăm khẩu súng trong tay. BS Tùng bày mưu: Mang theo một anh y tá biết tiếng Nhật làm phiên dịch, ông lân la hỏi chuyện tên lính gác kia. Trước khi chiếc xe tải chạy vào, ông hỏi thăm quê hương, cha mẹ, vợ con tên lính, khiến hắn ta hết sức cảm động. Và hắn còn cảm động mãi cho đến khi chiếc xe tải chở thuốc quý ra khỏi cổng từ lâu!... ❐

(Còn nữa)

ACCtive Expo 2008 - Từ truyện tranh bước ra đời thật

Còn gì thích hơn việc được hóa trang thành những nhân vật truyện tranh, phim hoạt hình mình yêu thích, hay là hóa trang thành những ngôi sao trong phim ảnh, ca sĩ, những người nổi tiếng... để thể hiện tình yêu của mình với nhân vật đó.

Cosplay, sân chơi mới mẻ và hấp dẫn

Từ lâu, trên thế giới, Cosplay đã là một trào lưu lớn mạnh. Cosplay là viết tắt của cụm từ Costume Play, nghĩa là hóa trang, ở đây được hiểu là "mặc những bộ trang phục của những nhân vật truyện tranh/ hoạt hình và hóa thân thành tính cách của họ". Nó không chỉ giới hạn ở việc hóa trang thành nhân vật truyện tranh, mà hóa trang thành các diễn viên, các ngôi sao ca sĩ cũng được coi là cosplay.

Cosplay đã trở thành một phần không thể thiếu của ngành công nghiệp Manga Anime, vì nó mang lại doanh thu bạc tỉ hàng năm cho Nhật Bản. Hàng năm có hàng trăm những festival lớn nhỏ được tổ chức. Riêng ở Mỹ, một năm có đến hàng chục festival trên cả nước, có một lễ hội chính thức mang tính quốc gia là Anime Expo. Festival mang tầm cỡ thế giới được tổ chức tại Nhật là Japan's World Cosplay Summit, mỗi năm tổ chức một lần.

Ở Việt Nam vài năm gần đây, Cosplay không còn là một khái niệm xa lạ đối với giới trẻ nói chung và các bạn trẻ mê truyện tranh nói riêng. Ban đầu, đó chỉ là những lễ hội đơn giản và mang tính tự phát được tổ chức bởi một vài forum nhỏ. Nhưng lâu dần đã xuất hiện những lễ hội được tổ chức bởi những nhà tổ chức có tiếng tăm như Nhà xuất bản Kim Đồng, hay những lễ hội do các nhà sản xuất muốn dùng Cosplay quảng bá sự kiện của mình như X-style 2007 và Cos Ground 2008 do ACC và Mirinda tổ chức...

Đặc biệt phải kể đến lễ hội Acctive Expo năm 2007 được tổ chức tại Triển lãm Vân Hồ. Nó không chỉ đưa đến một cái nhìn mới về cosplay nói riêng và văn hóa Nhật Bản nói chung, mà còn đưa đến cho khán giả một sân chơi thực sự sôi động với những màn biểu diễn công phu trên sân khấu.

Thời trang theo cảm hứng truyện tranh

Ngọc Trang (22 tuổi, sinh viên năm cuối trường ĐH Ngoại Thương) cho biết: "Những thứ màu mè xé te tua tầng tầng lớp lớp mà các bạn trẻ mặc bây giờ không phải là tất cả thời trang Harajuku đâu. Thời trang Harajuku chia nhiều nhánh lắm, riêng tôi thấy Gothic với Lolita đẹp. Đồ kiểu quý tộc, búp bê, diêm dúa trông yêu lắm!"

Thời trang theo phong cách Nhật Bản đã gây ra những phản ứng khác nhau trong dư luận, ngay cả đối với những bạn trẻ, có người cũng không chấp nhận được phong cách thời trang này. Cẩm Vân (23 tuổi, nhân viên công sở), gay gắt: "Nhiều người thế hệ sau mình bây giờ mặc cái thời trang gì ấy, tự phong cho bản thân là Unisex từ Harajuku. Mình biết thừa Harajuku làm gì có cái nhánh nào tên là Unisex đâu. Hồi trước khi đi làm mình thích mặc đồ Punk, giờ ngày nghỉ hay có lễ hội gì mình vẫn mặc thế."

Một thành viên trong ban biên tập Ichinews.vn chuyên về manga anime cho biết: "Người không trong giới dễ thích cái bề nổi mà bắt chước, cố tỏ ra khác người để gây ấn tượng. Thời trang đường phố Nhật Bản rất phức tạp, nếu bạn không nghiên cứu kĩ thì không thể hiểu hết. Rất tiếc là có những bạn trẻ thích thể hiện bản thân quá mức làm người khác hiểu lệch lạc về thời trang Nhật Bản.

Dân mê truyện tranh ở Việt Nam ngày càng say mê hơn những bộ đồ tự thiết kế dựa trên những mẫu hình trang phục của nhân vật truyện mình yêu thích, hay biến tấu từ những mẫu có sẵn trên các tạp chí thời trang của Nhật. Cho nên không ít người đã mừng ra mặt khi bắt gặp cuộc thi MIC - thiết kế thời trang theo cảm hứng truyện tranh dành cho những bạn trẻ đam mê thời trang Nhật Bản sẽ được cộng đồng Truyện tranh và Họa hình Việt Nam ACC tổ chức biểu diễn và trao giải vào lễ hội ACCtive Expo 2008 vào 21 tháng 9 này. Đó là một cơ hội để dân anime manga lại một lần nữa có thể sống trong không khí của Cosplay, thời trang Nhật Bản, không khí của sự say mê.

ACCtive Expo 2008, Lễ hội lớn nhất dành cho fan truyện tranh, hoạt hình!

Lễ hội dành cho fan truyện tranh và hoạt hình lớn nhất hàng năm được tổ chức bởi Acc.vn. Năm 2007 lễ hội tổ chức tại Hà Nội đã thu hút gần một vạn người tham dự. Năm nay, lễ hội được tổ chức tại Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh ❒

LÊ QUỲNH

Thơ khuyến học

Đưa con vào học

Tuổi cha có một vòm trời
Từ nhà ra ngõ biết mười ngón tay
Bay cao bằng cánh chuồn bay
Đi xa tính khoảng đường cày úp nhau.
Vòm trời con xanh trên đầu
Với tầm tay cả năm châu - đang chờ!

Bên con nay có thầy, cô
Ru từng con chữ ước mơ lâu bền

Được đi học, bạn bè quen
Trường xây, bóng mát đừng quên luống cày
Nhà ta hạt gạo còn gầy
Sắn nương chưa đủ cho ngày độn cơm
Tiền ăn, tiền học ở trường
Nào sách, nào vở trăm đường liệu lo.

Con ơi! Bố mẹ - thầy cô
Chỉ mong con lớn ước mơ bằng người.

MÃ VĂN TÍNH

Lòng bố mẹ

Cô con gái út học xa
Bố mẹ ở nhà lo quá, ơi con!
Lo tiền, lo học, lo ăn
Lo nơi ăn ở, kết thân bạn bè...

Phải chăng có lỗi lo thừa
Nhưng lòng cha mẹ bao giờ bớt lo?
Đêm thì tính toán đắn đo
Ngày thì công việc nhỏ to nghĩ thầm!

Ai hay nắng gắt mưa dầm
Cha già, mẹ yếu nghĩ càng thương con
Câu xưa "giàu - khó" nghe còn
Vẳng trong gió thoảng đầu non trăng tà

Nuôi con nên mới lo xa
Mong đời con mỗi bước ra vững vàng

NGUYỄN XUÂN HUY

(Hội Khuyến học huyện Giao Thuỷ - Nam Định)

TỰ SỰ

Yên lòng với dòng sông

● **HOÀ PHONG**

Cứ định bụng thôi chẳng nói làm gì. Nói thì chuyện đã cũ. Cũng nhàm. Nhưng không? Thì nó vẫn hàng ngày xảy ra. Ấy là chuyện hồ ao, sông ngòi trong lòng thành phố.

Người Việt từ thời nguyên thuỷ, mà chẳng cứ người Việt, loài người nói chung chọn nơi sinh sống gần với nguồn nước tự nhiên. Sông ngòi hồ ao vừa là nguồn nước dự trữ cho việc ăn uống, cấy trồng, vừa là đường giao thông vận tải. Đôi khi còn là đường biên giới các vùng cương thổ khác nhau.

Vài chục năm thôi, những hồ ao có tên và không tên xung quanh thành phố âm thầm biến mất. Những Linh Đàm, Đầm Sét, Đuôi Cá, Thanh Trì vòng lên mãi tận Đầm Trấu, Hai Bà Trưng. Từ hữu ngạn sông Hồng mạn cầu Thăng Long quanh sang Xuân Đỉnh, Nghĩa Đô, Cầu Giấy, Từ Liêm bạt ngàn ao hồ giờ đã không còn dấu tích gì. Tất cả đã chui tọt vào một chiếc thùng không đáy có tên là "quỹ đất"! Từ đó biến thành tiền, làm nên bộ mặt nhem nhuốc của kiến trúc đô thị thời mở cửa.

Và những sông hồ còn lại?

Đã gọi là hồ dĩ nhiên thả cá. Nguồn lợi thuỷ sản chẳng biết được bao nhiêu nhưng hệ luỵ mà nó mang lại cho những mặt hồ trong thành phố là vô cùng rùng rợn. Thỉnh thoảng cá chết nổi trắng phau. Bốc mùi. Trai gái kéo nhau vào nhà nghỉ hết. Bờ hồ vắng tanh.

Chẳng còn gì hài hước cho bằng giữa hồ Thiền Quang vài bác ngư phủ mình trần vào lúc năm giờ sáng ì oạp đánh cá. Cũng thuyền tôn, lưới quét rôm rả hò dô bắt nhịp không khác bao nhiêu so với thời nguyên thuỷ.

Những cụ già tóc râu bạc trắng thư thả ngồi buông câu ngẫm chuyện đất trời. Những trai thanh gái lịch tình tứ trong vòng tay nhau bên hàng liễu rủ. Đàn trẻ cặm cụi với những con thuyền giấy ven hồ. Tất cả đã lùi sâu vào trí nhớ.

Những con sông khủng khiếp: Kim Ngưu, Tô Lịch, Sông Sét, Sông Lừ, Sông Nhuệ từ lâu đã trở thành nỗi ám ảnh về vệ sinh công cộng của dân phố. Nếu không có việc gì ở đấy chẳng ai dám bén mảng. Rất lâu rồi không nhìn thấy tăm cá ở những con sông ấy. Thậm chí dân phố muốn phóng sinh cá vào những dịp lễ tết cũng ngần ngại khi chọn những dòng sông chẳng cá nào sống được như vậy.

Sông Hồng chảy qua thành phố có lẽ là con sông duy nhất còn lại đáng được gọi là sông. Nghĩa là có thuyền bè tấp nập. Vẫn còn tôm cá thiên nhiên tuy không nhiều. Và dĩ nhiên nước. Nhưng con sông cũng đang đứng trước nguy cơ trở thành "quỹ đất" nếu như cái dự án Thành phố bên sông được chấp nhận. May mà vừa rồi quỹ đất Hà Nội có thêm diện tích hơn một tỉnh nữa. Tạm thời yên lòng với dòng sông còn lại từ ấu thơ. Cứ "chảy đi sông ơi"...

8-2008

Em trai 75 tuổi kiện chị dâu 85 tuổi

● QUỐC CƯỜNG - ĐỨC HẢI

Một mảnh đất trị giá chưa đầy 30 triệu đồng, nằm gọn lỏn ở một góc làng quê nghèo ven TP. Ninh Bình bán chẳng ai mua. Song vì lợi ích cá nhân mà hai chị em đã ở độ tuổi "thất thập cổ lai hy" vẫn quyết đưa nhau ra toà.

Sau một nửa thập kỷ hoà giải không được, mới đây, Toà án nhân dân tỉnh Ninh Bình đã phải đưa vụ việc ra xét xử. Tuy nhiên, hai phiên toà ở hai cấp sơ thẩm, phúc thẩm lại có hai phán quyết khác nhau.

Đằng sau mỗi phiên toà là tiếng khóc của người thua, tiếng cười gượng gạo của người thắng...

Điều quý giá hơn tiền bạc đã mất

Ở cái tuổi 75, người em vì lòng tham hay sự đố kỵ mà vội đâm đơn khởi kiện chị dâu (85 tuổi) và các cháu với lý do mang tính quy chụp - gia đình người anh chiếm đất của mình! Sau nhiều lần hoà giải không thành, Toà án đã buộc phải đưa vụ việc ra xét xử. Tuy nhiên sau phiên toà này, nhiều thứ quý giá hơn tiền bạc đã mất...

Nhìn cụ bà Đỗ Thị Thái (trú tại phường Ninh Khánh, TP. Ninh Bình), 85 tuổi, đôi mắt thất thần mệt mỏi đi ra hầu toà khiến ai cũng ái ngại. Trong lúc chờ Hội đồng xét xử làm việc, mệt mỏi quá, cụ đành nằm vật ra chiếc ghế băng dài của phòng xử án thở hổn hển.

Anh Nguyễn Trọng Hải, một người cháu họ của cụ ấm ức kể: Lúc cụ ông Trịnh Hoàng Thời (chồng cụ bà Thái) còn sống, chẳng bao giờ thấy em trai ông Trịnh Hoàng Thinh đả động gì đến chuyện đất cát, thừa tự gì. Đại gia đình vẫn đầm ấm sinh sống. Nhiều lần đổi sổ đất, giấy chứng nhận quyền sử dụng đất... cũng chẳng thấy ai đòi hỏi hay kiện cáo gì.

❖ Bà Thái ngồi thẫn thờ trước khu đất.

Lần tìm về mảnh đất khiếu kiện mà ông Thinh cho rằng đó là... đất của mình, chúng tôi thấy: mảnh đất rộng chừng 100 m², nằm khuất nẻo ở tận cuối làng, đường ngõ vào chật hẹp (hai xe máy tránh nhau còn khó).

Bằng chứng duy nhất để ông Thinh "đi tìm công lý" chỉ là một lá thư được anh trai Trịnh Hoàng Thời viết ngày 16/03/1976 kể về nội tình ở quê và chuyện đất cát, trong đó có nhắc đến chuyện em về quê, gia đình có đất cho em làm nhà sinh sống.

2 cách xử tại 2 phiên tòa!

Vụ việc đã được xét xử ở hai phiên tòa sơ thẩm và phúc thẩm tại TP. Ninh Bình. Phiên tòa xét xử án dân sự sơ thẩm ngày 18-1-2008 tại TP. Ninh Bình, tòa đã bác bỏ các yêu cầu theo đơn khởi kiện của ông Thinh về việc đòi tài sản. Theo xác minh của tòa án, ông Thinh khai rằng năm 1983 ông bắt đầu làm đơn xin đăng ký quyền sử dụng đất trên mảnh đất có số thửa 392. Tuy nhiên, tìm các sổ mục kê, bản đồ của chính quyền địa phương từ ngày đó đến nay, chưa có một sổ sách, bút tích nào nói rằng ông Thinh có đất, làm nghĩa vụ thuế với đất. Mặt khác trong bản kê khai đăng ký quyền sử dụng đất của ông Thinh năm 1983, thửa đất mà ông Thinh cho rằng mình đã được đăng ký mang số thửa 392, lần theo tờ bản đồ của những năm đó, mảnh đất lại mang tên ông Tống Văn Lịch.

Tòa phúc thẩm ngày 12-5 lại tuyên ông Trịnh Hoàng Thinh kiện đúng. Các bằng chứng mà tòa án căn cứ để đưa ra phán quyết cuối cùng đã khiến cho dư luận băn khoăn. Đường như đây là một bản án xử ép với nhiều tình tiết "cong vênh", thậm chí sai một cách có chủ định.

Đi tìm nguyên nhân vì sao có chuyện "tiền hậu bất nhất" ở hai phiên tòa, theo chúng tôi tòa phúc thẩm đã không xem xét hồ sơ ở góc độ khách quan nhất.

Để đẩy vụ việc theo hướng khác, "quan tòa" đã dựa trên một bản báo cáo mang số 37 của UBND phường Ninh Khánh. Theo bản báo cáo này, UBND phường Ninh Khánh thừa nhận mình đã sai sót không đưa ông Trịnh Hoàng Thinh vào danh sách đăng ký ruộng đất, sổ mục kê, bản đồ năm 1986 để cấp đất cho ông. Những cán bộ UBND phường Ninh Khánh hiện chỉ mới đi làm được cỡ hơn chục năm trở lại đây lại thừa nhận sai sót cho những công chức cũ của địa phương(!?). Điều đó khiến dư luận hoài nghi ❐

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Thời gian qua, BBT KH&DT đã nhận được rất nhiều tin, bài, đơn, thư của các bạn ở các tỉnh, thành phố:

Nguyễn Thanh Hoàng (Bắc Giang); Đồng Văn Chè (Bắc Kạn); Nguyễn Đăng Doanh, Cao Đình Lai (Bắc Ninh); Hoàng Đức Chúng, Nguyễn Xuân Phùng (Quảng Trị); Hoàng Thế, Nguyễn Tường Thuật, Đặng Văn Cao, Ngọc Quỳnh, Nguyễn Ngọc Thường, Nguyễn Văn Học, Trọng Phan (Thái Bình); Bùi Vũ Liêm, Lê Đình Thực, Lê Văn Đi, Lê Đình An, Đỗ Chân (Thanh Hóa); Trần Kim Ngọc (Đăk Lăc); Trần Minh Thông (Cần Thơ); Lê Văn Thơm, Nguyễn Văn Hiền (Đà Nẵng); Cẩm Lai (Đồng Nai); Trần Danh Hải; Thái Nga Hoa Tiên, Bùi Quang Truyện, Trần Quang Đại (Hà Tĩnh); Lâm Kim Giáp (Hải Dương); Phan Hiền Đức (Hậu Giang); Ngô Văn Học, Lê Khánh Bằng, Ngô Bá Hòa (HN); Lê Hồng Thiện (Hưng Yên); Trương Quang Hiệp (Huế); Hoàng Bích Hà, Võ Hoàng Nam (Khánh Hòa); Trần Kim Sơn (Kon Tum); Nguyễn Hữu Hảo (Lạng Sơn); Vũ Văn Duy, Đặng Yên Chi, Đinh Ngọc Huynh, Nguyễn Thấn, Đỗ Hồng Thịnh, Nguyễn Tấn, Bùi Đức Long (Nam Định); Nguyễn Khắc Thiệu, Nguyễn Quang Hảo (Ninh Bình); Vũ Chí Cao (Rạch Giá); Nguyễn Tân Hòa, Trần Du Luyện (Sơn La); Nguyễn Kim Nhiên, Quang Huy, Đào Xuân Ánh (Thái Bình); Đỗ Chân, Lê Thanh Bình, Lê Văn Đi (Thanh Hóa); rần Văn Nhạn (Vĩnh Long); Võ Thành Công (Buôn Mê Thuột); Bùi Văn Hiền, Đào Nguyễn (Vinh); Trần Hữu Đạt (Vĩnh Linh); Trần Văn Nhạn (Vĩnh Long); Đức Hiếu (Yên Bái);... *(Còn nữa)*

Tin, bài của các bạn, chúng tôi sẽ nghiên cứu, sử dụng khi phù hợp.

Xin chân thành cảm ơn các bạn đã tin tưởng cộng tác với chúng tôi (Toà soạn sẽ không trả lại bản thảo).

CƯỜI

Câu danh ngôn

Sau khi trả bài kiểm tra môn Toán cho cả lớp xong, cô giáo tiến đến chỗ Bi hỏi:

- Em nghĩ gì khi tuần này đã bị điểm 2 lần thứ ba?

- Thưa cô, em đã hiểu ý nghĩa câu: "Ghét của nào trời trao của ấy" ạ.

Quay số bằng móng guốc

12 giờ đêm, giám đốc xưởng phim đang ngủ, bỗng giật nẩy mình bởi tiếng chuông điện thoại. Một giọng nói nằng nặng hơi khó nghe ở đầu dây bên kia:

- Thưa ngài, ngài có cần một con lợn biết nói cho bộ phim sắp tới của ngài không?

- Không cần! - Vị giám đốc vừa gác máy vừa lẩm bẩm chửi tay nào trêu đùa.

Nhưng ngay lập tức chuông điện thoại lại reo và vẫn câu hỏi như thế.

- Này, ông làm tôi điên tiết rồi đấy! - Giám đốc gần như hét lên và dập máy đánh bộp.

Thêm 20 phút nữa, lại một cú điện thoại với giọng nói cũ nhưng đầy vẻ uất ức:

- Tôi không nổi điên thì thôi, ngài tưởng quay số bằng móng guốc là dễ lắm hay sao? Cái bàn phím mobile thì bé tí...

Vẫn đang giữ nó

Điện thoại reo ở trung tâm hỗ trợ khách hàng:

- Máy tính của tôi bị treo!
- Hãy khởi động lại.
- Bằng cách nào?
- Nhấn tổ hợp nút Ctrl + Alt + Delete!
- Không có chuyển biến gì cả.
- Vậy thì nhấn nút reset, 10 phút sau hãy gọi lại!

Sau 10 phút, chuông điện thoại lại reo:

- Vẫn chưa làm việc!
- Thế đã nhấn nút reset chưa?
- Rồi.
- Sao nữa?
- Tôi vẫn đang giữ nó đây, mỏi tay quá!

T. THÙY *(st)*

Nhất thế giới

-Bờm ơi, bờm ơi!

Nhìn thấy bạn tôi rẽ vào chợ mua mớ rau cho vợ anh ta làm cơm chiều, tôi liên gọi.

Bạn tôi bực mình, mắng:

- Từ nay trở đi, cậu không được gọi mình bằng cái tên cúng cơm là "Bờm" nữa, nghe chưa. Gọi như thế là thiếu tôn trọng mình.

- Vậy phải gọi như thế nào?

- Phải gọi "Nhà thông thái".

- Ấy chết, cậu trở thành nhà thông thái từ khi nào vậy? Ai phong cho cậu cái danh hiệu ấy?

- Mới năm nay. Ban chỉ đạo Trung ương về việc tăng cường các biện pháp đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm phong cho mình đấy.

-Đừng nói xạo. Cậu có biết không, theo Từ điển tiếng Việt thì nhà thông thái là người học rộng và hiểu biết nhiều, cậu mới học hết lớp 5 thì bỏ về nhà cầy ruộng, làm sao họ có thể phong cho cậu là nhà thông thái được?

- Cậu hỏi mình quá nhiều đấy. Đúng là những anh chàng nào hiểu biết ít như cậu chẳng hạn, lại chúa hay hỏi nhiều. Vậy trước khi trả lời câu hỏi của cậu, mình kiểm tra một chút trình độ hiểu biết của cậu cái đã. Hãy trả lời mình, hiện nay tình hình vệ sinh an toàn thực phẩm nước ta thế nào?

- Câu hỏi đó, trẻ con cũng trả lời được. Hiện nay ở nước ta có hàng trăm tấn thuốc bảo vệ thực vật độc hại được nhập lậu đang trôi nổi trên thị trường, không thể kiểm soát nổi. Việc sử dụng bừa bãi thuốc bảo vệ thực vật gây hàng trăm vụ ngộ độc thực phẩm với hàng ngàn người mắc.

-Vậy tớ hỏi tiếp cậu, trước những vụ ngộ độc thực phẩm đó, Bộ Y tế có trách nhiệm gì?

-Bộ Y tế có trách nhiệm tìm ra nguyên nhân để khuyến cáo cơ quan cho nhập, từ đó cơ quan này sẽ hướng dẫn người sử dụng hoá chất bảo vệ thực vật.

- Vậy là Bộ Y tế thì có trách nhiệm tìm ra nguyên nhân, còn cơ quan nhập thì có trách nhiệm hướng dẫn. Nhưng nếu người sử dụng hoá chất bảo vệ thực vật không nghe sự hướng dẫn đó của cơ quan cho nhập thì sao?

-Thì phát động phong trào "Người sản xuất kinh doanh thực phẩm có lương tâm" để kêu gọi lương tâm của họ.

-Thế nhưng họ bỏ ngoài tai lời kêu gọi lương tâm này mà chỉ nghe theo tiếng gọi quyến rũ của đồng tiền lợi nhuận thôi, "sống chết mặc bay tiền thầy bỏ túi" thì làm thế nào?

- Thì... thì... thì mình cũng chẳng biết nữa.

- Dốt, thế mà không biết. Nghe đây, những quan chức chịu trách nhiệm về tình trạng buông lỏng quản lý vệ sinh an toàn thực phẩm, trước hiểm họa trên đang kêu gọi "Mỗi người tiêu dùng thực phẩm hãy là một nhà thông thái và thận trọng" mỗi khi sử dụng thực phẩm trên thị trường. Vậy tớ đang đi chợ mua rau, có nghĩa tớ đang là một nhà thông thái đây chứ còn gì nữa.

- Hay nhỉ, như vậy thì trong tình hình hiện nay, việc sử dụng hoá chất bảo vệ thực vật đã ngoài vòng kiểm soát, gần trăm triệu dân Việt Nam bỗng nhiên trở thành gần trăm triệu nhà thông thái. Nước ta sẽ là nước có nhiều nhà thông thái nhất thế giới. Được tôn vinh như vậy nghe khoái cái lỗ tai thật đấy.

NGUYỄN ĐOÀN

Thư ngỏ gửi ông Bộ trưởng Y tế

Ngày 26/8, kỹ sư Lê Văn Lục đã gửi thư cho Bộ trưởng Y tế Nguyễn Quốc Triệu. Nội dung như sau:

Xin được tự giới thiệu tôi là Lê Văn Lục, kỹ sư xây dựng hiện đang thường trú tại 46 H 21 Ngõ 147 Tân Mai, Hoàng Mai, Hà Nội. ĐT: 04.2113188 - 0948655988. Tôi quê ở Thanh Hóa và nay đang làm việc tại Công ty Xây dựng Thương mai & Dịch vụ Long Phát.

Tôi xin được trình bày sự việc cụ thể như sau:

Tôi có ông anh họ là Lê Văn Châm, 25 tuổi, bị chấn thương sọ não cách đây 2 năm và được chữa trị tại Bệnh viện Việt - Đức (Hà Nội). Sau khi chữa trị xong và bệnh viện cho về đến bây giờ hình ghép sọ bị lún sâu nên anh ấy phải ra bệnh viện Việt Đức chỉnh sửa (chỉnh hình và kiểm tra lại bộ sọ và não, vì trí nhớ bị suy giảm).

Từ quê Thanh Hóa ra bệnh viện thì luôn phải có mấy người nhà đi theo. Nhưng bệnh viện luôn ở trong tình trạng quá tải nên đã hẹn đi hẹn lại hết tuần này đến tuần khác; đến tuần thứ 4 (lần 4) mới được khám và điều trị.

Vậy là ít nhất 2, có khi đến 3 người đi cùng đến 4 lần như vậy từ Thanh Hoá ra Hà Nội. Với giá cả đắt đỏ như bây giờ dù có tiết kiệm tiền đi lại, ăn uống, bắt xe ôm, tính ra mỗi người mất 250.000 đồng; chi phí cho cả 3 người thì hết 750.000 đồng (Bảy trăm năm mươi nghìn đồng) .

Vậy chi phí khi có kết quả được chấp nhận vào viện điều trị bệnh chính thức thì người bệnh và người nhà đã mất 4.000.000 đ (Bốn triệu đồng chẵn), tương đương gần 2 tấn thóc mà cả nhà một nông dân nghèo như nhà bố mẹ anh Lê Văn Châm làm cả năm trời mới có được. Trường hợp anh Châm chỉ là 1 ví dụ điển hình thôi. Vì tôi đã từng được tâm sự với rất nhiều bệnh nhân nghèo có cảnh tương tự. Có nhiều người ở Thừa Thiên - Huế, Quảng Bình, Hà Tĩnh còn xa hơn ở Thanh Hoá, vậy là chi phí còn gấp bao nhiêu lần nữa. Ở lại để đỡ đi lại nhiều lần nhưng giá cả thuê trọ, ăn uống ở Hà Nội thì làm sao mà những người nghèo có thể chịu nổi.

Tôi tâm sự với những người nhà bệnh nhân và đều nhất trí nếu có 1 trung tâm dịch vụ liên kết thông tin lịch trình khám bệnh giữa người bệnh (hoặc người nhà bệnh nhân) và bệnh viện để biết lịch hẹn chính xác để khỏi phải đi lại nhiều lần vất vả, tốn kém thì dù có mất lệ phí giao dịch cũng rẻ và tiện lợi hơn nhiều (Vì hầu như bây giờ đâu cũng có điện thoại). Mọi người đều tán thành và mong đợi như vậy.

Như ví dụ trên trường hợp của anh Châm phải chờ đợi cho đến khi khám được bệnh thì dù có mất 400.000 đồng cho phòng giao dịch liên kết giữa người bệnh và bệnh viện còn hơn phải mất 4 triệu đồng.

Hằng ngày, có hàng trăm người bệnh ở các vùng quê khác nhau phải chờ đợi như vậy. Nếu cứ nhân với con số 4 triệu đồng thì tốn phí lên đến hàng trăm triệu đồng.

Bởi vậy giải pháp đưa ra rất đơn giản là thành lập 1 phòng thông tin liên lạc lấy lịch sắp xếp thời gian chính xác cho người bệnh; khi người bệnh cần thông tin lịch khám của mình thì thông qua điện thoại liên lạc với trung tâm (hoặc phòng) thông tin dịch vụ của bệnh viện.

Trên đây là một đề xuất nhỏ thu thập từ ý kiến của nhiều người bệnh cũng như người nhà của họ, rất mong được ông Bộ trưởng Bộ Y tế cũng như lãnh đạo các bệnh viện lớn nên xem xét và giải quyết... ❐

LÊ VĂN LỤC

Thư cám ơn

Hà Nội ngày 1/9/2008

Kính gửi: - ông Lê Văn Lục
- Báo DÂN TRÍ

Qua Báo Dân trí, Bộ Y tế nhận được ý kiến đề xuất của ông về việc các bệnh viện lớn nên thành lập trung tâm dịch vụ liên kết thông tin lịch trình khám bệnh giữa người bệnh và bệnh viện nhằm tạo điều kiện thuận lợi, giảm chi phí cho người bệnh trong việc khám chữa bệnh (nhất là những bệnh nhân ở xa, ở các tỉnh). Thay mặt lãnh đạo Bộ Y tế, tôi đánh giá cao đề xuất của ông, đồng thời hoan nghênh Báo Dân trí đã thông tin kịp thời.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) vào các hoạt động của bệnh viện đã được nhiều nước trên thế giới áp dụng và phát triển mạnh mẽ. Ở Việt Nam vấn đề ứng dụng CNTT trong quản lý điều hành bệnh viện nói chung và trong việc tư vấn, đặt lịch khám bệnh cho bệnh nhân nói riêng hiện nay đang được Bộ Y tế quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi cho người bệnh từ khâu đăng ký khám bệnh, chuẩn đoán, theo dõi quá trình điều trị từng lần khám và quản lý sức khoẻ lâu dài cho từng người là mục tiêu phấn đấu của ngành trong những năm tới. Tuy nhiên việc đạt được mục tiêu đó phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố như: kinh phí thực hiện, công nghệ thông tin hiện có, nhân lực… đang là những khó khăn không chỉ Bộ Y tế mà các bộ, ngành khác cũng đang gặp phải. Hiện nay, Bộ Y tế đang chỉ đạo các đơn vị trong ngành tích cực triển khai việc ứng dụng CNTT vào các hoạt động của đơn vị và đây cũng là một tiêu chí để đánh giá thi đua hàng năm của các đơn vị.

Bộ Y tế rất mong tiếp tục nhận được những đề xuất của ông và Quý Báo.

Xin chân thành cám ơn.

Bộ trưởng Bộ Y tế
NGUYỄN QUỐC TRIỆU

Hoa Hậu có gian lận hồ sơ hay không?

Thông tin Tân Hoa hậu Việt Nam 2008 bỏ học lớp 12 giữa chừng và vẫn lo đủ bằng tốt nghiệp PTTH để "làm đẹp" hồ sơ tham dự cuộc thi nhan sắc lớn nhất Việt Nam, khiến dư luận hoang mang, và thêm một lần thất vọng. Tiền lệ đã xảy ra không ít lần những vụ ầm ĩ về gian lận hồ sơ, bằng cấp của các nhan sắc. Để có được vương miện, chỉ sắc đẹp thôi chưa đủ, bởi thế, nhiều "trò ảo thuật" với các giấy tờ, hồ sơ mới được bày ra, với đủ các lý do muôn hình vạn trạng.

Phía sau vương miện là cuộc chiến với scandal?

Năm 2007 với sự nở rộ của các cuộc thi nhan sắc đã kéo theo sự nở rộ của những vụ scandal ầm ĩ xung quanh. Cuộc thi Hoa hậu Trang sức VN 2007 chỉ vừa mới khép màn, những thông tin mua giải đã tràn lan và kết thúc bằng sự việc, BTC tuyên bố với báo chí, người đẹp Ngọc Trinh- thí sinh đoạt giải Hoa hậu Áo dạ hội bị tước giải thưởng vì hồ sơ vẫn chưa đầy đủ. Tuy nhiên, khi phóng viên đặt câu hỏi "Ngọc Trinh thiếu những giấy tờ nào?", và "Tại sao thiếu giấy tờ vẫn được BTC tiếp tục cho dự thi", ông Lê Ngọc Dũng- Trưởng ban Tổ chức cuộc thi Hoa hậu trang sức VN 2007 đã từ chối không trả lời.

Sau đó không lâu, cuộc thi Hoa hậu Các dân tộc Việt Nam vừa trao vương miện xong, Á hậu 1 của cuộc thi- người đẹp Trương Thị May cũng "dính" tới "nghi án" gian lận về hồ sơ. Á hậu bị tố cáo hồ sơ không trong sạch, bởi chưa có bằng tốt nghiệp PTTH (đây là một trong những điều kiện bắt buộc đối với các thí sinh tham dự các cuộc thi hoa hậu). May mắn, "nghi án" được lắng đi, sau khi Á hậu cho ra mắt công chúng, bằng tốt nghiệp PTTH hệ bổ túc.

Gần đây nhất, cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ Việt Nam, sự thay đổi tới mức khó hiểu về hồ sơ học vấn và chiều cao của chủ nhân vương miện- ca sỹ Thuỳ Lâm cũng gây tranh cãi và ồn ào không ít.

Và lịch sử đã lặp lại với cuộc thi nhan sắc lớn nhất và được đánh giá là uy tín xưa nay- cuộc thi Hoa hậu Việt Nam. Vương miện cũng chỉ vừa được trao phút chốc, thông tin tân hoa hậu Việt Nam 2008, Trần Thị Thuỳ Dung bỏ học giữa chừng lớp 12 và chưa hề có bằng tốt nghiệp PTTH đã tràn lan trên mạng.

Những người trong cuộc đưa ra nhiều lý do về "sự cố" bỏ học giữa chừng của Tân Hoa hậu. Một cuộc điều tra chính thức được khởi động để tìm cho ra chân tướng sự thật, Tân Hoa hậu có gian lận hồ sơ hay không?

Nằm trong bóng tối

Người đẹp Hương Giang (Hoa hậu Hải Dương)- từng là thí sinh tham dự cuộc thi Hoa hậu VN 2006 cho biết: "Các thí sinh dự thi các cuộc thi sắc đẹp gian lận về số đo thì nhiều, còn gian lận về bằng cấp thì tôi không chắc chắn. Thường chỉ khi thí sinh bị tố giác công chúng mới được biết. Và theo tôi, những hồ sơ học nước ngoài và các trường dân lập đôi khi, chưa chắc đã là thật…". Cũng theo người đẹp Hương Giang, khi đã vi phạm quy chế của cuộc thi, người đoạt ngôi vị càng quan trọng càng phải xử phạt nghiêm khắc, bởi hoa hậu phải là người hội tụ đủ vẻ đẹp ngoại hình, vẻ đẹp tâm hồn và vẻ đẹp tri thức.

Tính đến thời điểm này, cũng chỉ những người đẹp có được ngôi vị mới bị "dính" đến những vụ tố cáo gian lận hồ sơ, bằng cấp. Chắc chắn, sẽ còn không ít những "vụ án" gian lận khác, nhưng vì chưa chạm được tới danh hiệu, nên mãi mãi nằm im trong bóng tối…

Công chúng bị lừa dối

Sự thật đã bỏ học giữa chừng khi đang còn là học sinh lớp 12- trường PTTH Dân lập Quang Trung, huyện Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng để theo nghề người mẫu khiến Tân Hoa hậu không biết giải thích như thế nào về vẻ đẹp tri thức của mình, trước công chúng. Những câu trả lời thiếu tự tin khi dự thi Đại học của Hoa hậu Trần Thị Thuỳ Dung góp phần khiến công chúng hiểu ra rằng, chiếc vương miện được chọn trao năm 2008 chỉ là đại diện của vẻ đẹp ngoại hình.

Những niềm tin về "đại diện nhan sắc Việt hội tụ đủ vẻ đẹp ngoại hình, vẻ đẹp tâm hồn và vẻ đẹp tri thức" bị sụp đổ. Công chúng cảm thấy mình bị lừa dối.

Người ta không thể không đặt ra những câu hỏi, phía sau ánh hào quang của chiếc vương miện là những gì? Là những "nghi án" về gian lận hồ sơ, bằng cấp, hay còn những gì khác hơn mà chỉ những người trong cuộc mới hiểu…?! Công chúng chỉ là những người sau cùng được biết, khi sự thật được đưa ra ánh sáng. Và liệu đó đã phải là tất cả sự thật hay chỉ là một phần nhỏ sự thật (do không may mắn) nên đã bị phanh phui? ❐

LY LAN